

310730

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 10.

చెన్న పట్టణము 1923 వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల 27-వ తేది గురువారము } No. 150
నంపుటము ౧౦ } దీనిలో ధారా నా ముఖం వత్సరము, భద్రపదమాస బహుళ తృతీయ 3. } నంచిక ౧౫౦

అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వలకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు ఘనమయినమందు

చక్కని డబ్బీతో నహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధినిజదయియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వలకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతకల్పనాదినిగల మాయవంతుగాదు. కకల మందులవలన మోసముగలుగను. మంచభాషచీటిని చూచికొనిన మోసముగలుగదు. అమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన జేశమునందంతటను వెలసినది.

దంత చూర్ణము

మోహిని తైలము

తామర తైలము

పండ్ల పోటుకు తీపులకు మంచిపాడుము.

అనేకులవల్ల ప్రతిరోజు వాడబడుచున్నది.

చక్కని డబ్బీ 1-కి 0-2-0; డబ్బా 1-కి 1-2-0.

శ్రీ పురుషులకు వాడుటకు యోగ్యమైనది.

మెదడునకు, కంటికి చూడనిది, ముండుటల మోసాలాశయములకు ప్రాశస్త్యము కరులకు తెంచును.

3 బెల్లములు కల సీసా 1-కి అణాలు 0-12-0 మాత్రము.

తామర, తీట, దురద మొదలగువాటికి మంచిమందు

చాల మంచిమందులతో కలియబడి ప్రఖ్యాతిగాంచింది.

వేలకు వేలు డబ్బాలు విక్రయము. వెల 0-8-0

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

శ్రీ వెంకటేశ్వరకంపెని,

860

గుంటూరు

శ్రీబలిశేఖర్ లక్ష్మీకాంత కవిరచిత

శత్రుహరికృషీయ (కవిరచితము)	1-2-0
సాత్రాజియము (శృంగారనామ)	1-0-0
బుద్ధిమతీవిలాసము (కవిరచితము)	1-0-0
కివానందలహరి (అర్చన, కవిరచితము)	1-0-0
సంపూర్ణరామాయణము	1-4-0
సంపూర్ణశతరామాయణము	1-4-0
శతీకులసి (కవిరచితము)	1-4-0
కుక్కరపాత్ర (Spoiled by drink)	1-0-0
మమతీశేషి (కవిరచితము)	0-12-0
అననూయ (కవిరచితము)	0-12-0
రకపుత్రకదనము (కవిరచితము)	1-0-0

ఇతర గ్రంథములన్ని వారకును. ఆర్డరునుబట్టి కమీషను. కర్తవ్యము మంచి కమీషను.

"Agate" 2957

నెల్వ్ ఫిల్లింగు ఫవుంటన్

వేనాలు

రూ. 2-0-0] [డబ్బా రూ. 15-0-0

గాజు పాళీలు రూ. 0-4-0, డబ్బా 1-14-0

గాజు పాళీలు } " 0-4-0, డబ్బా 1-14-0

కలములు } " 0-4-0, డబ్బా 1-14-0

కలర్ బాక్సు } రూ. 0-10-0

(6 పెన్సలు గలది) } డబ్బా " 6-0-0

కర్తవ్యము (గ్రామీణ మోద మంచీమనము యిచ్చు

బడును.

విక్టోరియా డిపో

మైలాపూరు, మద్రాసు.

అమృతాంజనము

చక్కని డబ్బీతో నహా సీసా 1-కి వెల 10 అణాలు

డబ్బా 1-కి 6-4-0 మాత్రము

అమృతాంజనము డిపో, మదరాసు, బొంబాయి.

చాకులు - తాళములు

మంకలికత్తులు.

అగ్రహారములలో కేయబడినది. కేయబడి

వెంటనే ధర్మకాళిలాగున ప్రాయశ్చి.

బి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో లిమిటెడ్

కట్నపు ఆండ్ లాక్ మేకప్స్ etc.

8081 పెద్దాపురం. (గోదావరి జిల్లా)

టెలిగ్రాఫిక్ ఆదేశము: "ఇంద్రప్రస్థ" పెద్దాపురం.

వెల్లింగ్టన్ సినిమా

22-9-28 శనివారము నుండి 28-9-28 తేది శుక్రవారము వరకు

కనివారము, ఆదివారము లందు మాటిని ౪౫౫ 8-15

గంటలకు జరుగును.

స్టారమి సీరియల్-విరల్ విండు

అను అద్భుత ప్రదర్శనము చూప బడును.

చార్లెస్ హార్ప్స్ అను సుప్రసిద్ధుని అద్భుత

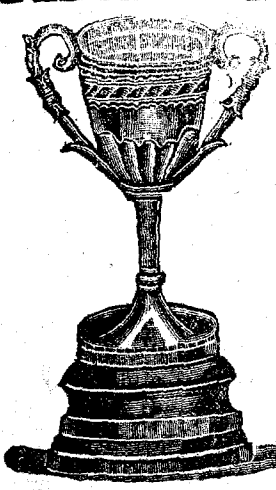
చర్యలు అమెరికా దేశమున అంతటను సుప్రసిద్ధి చెందియున్నది

ధియోరియా, ప్రేమ, అనూహిక, సాహసము మొదలగునవి కల

ప్రదర్శనము. రెండవవారము చూడబడును. 11 భాగములు

(5 నిమిషములు) గా మాంట్రీ ఫిల్మ్ మేజ్ ప్రదర్శించ

బడును.

పురమాషీ పనులు పోకరపనులు చేయునట్టి వారెవ్వరో బాగుగా విచారించి

1842

మొదట తెలిసికొనుడు.

బహుమానము నిచ్చుగొన్నలు, పందెపు లాటాలు ఎట్టి మాది

రిలో నైనను ఆర్డరిచ్చిన సకాలములో తృప్తికరముగా తయారు చేసి

యిచ్చెదము. సిను వెండిక బాగాయకు పూచించెదము.

రూ. 10 ఎత్తు మొదలునాని రూ. 25 ఎత్తువరకు ఒకరూపాయ ఎత్తుకు 1-12-0,

చొప్పున అంతకువైన ఒకరూపాయ ఎత్తు 1-8-0 చొప్పున విక్రయింపబడును.

ఉద్దిడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి, కంపెనీ,

నగలువ రత్నములు 28 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

మదరాసు లెజిస్లేటివ్ కౌన్సిల్

నోటీసు

మదరాసు శాసన నిర్మాణ సభ తాలూకు చిత్తూరుజిల్లా మహమ్మదీయేతర (హరత్) కాస్టిట్యూయెన్సియొక్క ఎన్నికదారుల సమూహము 1923 వ సం॥ నవంబరునెల 20 వ తేదీని గాని, అంతకు పూర్వముగాని రెండుమొబర్లను ఎన్నుకొనవలసినదిగా ప్రకటన ద్వారా కోరబడి యున్నందున, సదరు ఎన్నికదారుల సమూహమునకు రిటర్నింగు ఆఫీసరునైన చిత్తూరు కలెక్టరు అను నేను ఈ క్రింది పద్ధికు నోటీసు నిచ్చుచున్నాను:-

పద్ధి కు నోటీసు.

(i) ఎన్నుకొనబడవలసిన మనుష్యుల సంఖ్య రెండు అయియున్నది.

(ii) నామినేషన్ కాగితములు (నియామక పత్రములు) ఈ క్రింద సంతకము చేసినవారికి కలెక్టర్ బంగళా లేక గిరింపేట ఆఫీసువద్ద అప్పగించబడవచ్చును, లేదా అతడు దాని నందుకొనకుండ అనివార్యముగా నాలుక పెట్టబడినయెడల చిత్తూరు ట్రెజరీ డిప్టీ కలెక్టరుకు గిరింపేట కలెక్టరు ఆఫీసు వద్ద అప్పగించబడవచ్చును. అవి 1923 వ సం॥ అక్టోబరునెల 1 వ (తేదీని) గాని అంతకు పూర్వముగాని ఉదయము 11 గంటలకును, మధ్యాహ్నము 3 గంటలకును నడుమ దాఖలు చేయబడవలెను.

(iii) నామినేషన్ కాగితపు సమూహాలు 1923 వ సం॥ సెప్టెంబరునెల 6 వ తేదీ నుండి 1923 వ సం॥ అక్టోబరునెల 1 వ తేదీ వరకు మధ్యాహ్నము 11 గంటలకును 5 గంటలకును నడుమ పైని చెప్పబడిన మనుష్యుల ఆఫీసులవద్ద దొరుకును. [పరిశోధనకు తీసుకొనబడును.

(iv) నామినేషన్ కాగితములు గిరింపేట కలెక్టరు ఆఫీసులో 1923 వ సం॥ అక్టోబరునెల 4 వ తేదీని మధ్యాహ్నము 11 గంటలకును:

(v) ఎన్నికలో పోటీ ఉండగల సందర్భములో, పోలు (సమ్మతులను తీసుకొనుట) 1923-వ సం॥ అక్టోబరునెల 31-తేదీని ఘంటలు 12 కును 1 కును నడుమ నొక విశ్రాంతికొరకయిన విరామకాలము కలుపుకొని పుడయం 7 గంటలకును సాయంత్రం 6 గంటలకును నడుమ జరుగును.

(vi) ఏ పోలింగు (సమ్మతులు తీసుకొనబడు) ప్రదేశముక్రింద తన (ఎన్నికదారుని) పేరు ఎన్నిక పట్టిలో కనబడునో ఆ పోలింగు ప్రదేశమునకు వెలుపల వోటు (సమ్మతి) నిచ్చుటకు ఏ ఎన్నికదారుడును అంగీకరింపబడదు. మరియు ప్రతి పోలింగు ప్రదేశములోని ఎన్నికదారులు వోటు నీయదగిన పోలింగు స్టేషనులను గనుబరచు జాబితా యొకటి యందులో చేర్చబడినది.

పోలింగు స్టేషనుల జాబితా—చిత్తూరుజిల్లా.

ఎన్నికదారుల పోలింగు ప్రదేశముల సంఖ్య	పోలింగు స్టేషన్ పేరు రిజిస్ట్రేషన్ ప్రదేశము—చంద్రగిరి రెవిన్యూ డివిజన్	ఎన్నికదారుల పోలింగు ప్రదేశముల సంఖ్య	పోలింగు స్టేషన్ పేరు రిజిస్ట్రేషన్ ప్రదేశము—చంద్రగిరి రెవిన్యూ డివిజన్	ఎన్నికదారుల పోలింగు ప్రదేశముల సంఖ్య	పోలింగు స్టేషన్ పేరు రిజిస్ట్రేషన్ ప్రదేశము—చిత్తూరు రెవిన్యూ డివిజన్
1	పులిచెర్ల	38	బాకసంపాళయం	1	తవణంపల్లి
2	దామల్ చెరువు	39	వల్లం	2	ఉగ్రాణపల్లి
3	గాడంకి	40	కలవగుంట	3	కొత్తకోట
4	చంద్రగిరి	41	కనరం	4	గిరింపేట (చావిడి)
5	తిరుపతి	42	పెళ్లకూరు	5	నరసింగరాయనిపేట
6	రేణిగుంట	43	కాళహస్తి	6	నరహరిపేట
7	చిన్నమ్మపేట	44	రాగిగుంట	7	పరదరామి
8	తిరువేలంగాడు	45	వల్లమాల	8	వలమనేరు
9	మద్దూరు	46	నిర్మకొట	9	పూతల్ పట్టు
10	కనకమ్మసత్రము	రిజిస్ట్రేషన్ ప్రదేశము—మదనపల్లి రెవిన్యూ డివిజన్		10	పొలకల
11	తిరుత్తని	1	కలిచెర్ల	11	బైరెడ్డిపల్లి
12	అత్తిమాంజేరి	2	తంబళ్లపల్లి	12	చిన్నవెల్లిమలై
13	రామకృష్ణమరాజుపేట	3	సోంపల్లి	13	రామకుప్పం
14	నొచ్చిలి	4	పెద్ద తిప్పనముద్రం	14	వెంకటగిరి
15	పెద్దనాగపూడి	5	కొత్తకోట	15	వెంకటగిరి కోట
16	వడియంగాడు	6	బురకాయలకోట	16	కాతేపల్లి (నరత్తురు మజరా)
17	చివ్వాడ	7	కురబలకోట	17	విణ్ణంపల్లి
18	పల్లిపట్టు	8	మదనపల్లి	రిజిస్ట్రేషన్ ప్రదేశము—చిత్తూరు మునిసిపాలిటీ	
19	నెడియం	9	నిమ్మనపల్లి	1	గిరింపేట బాలుర పాఠశాల
20	పెద్దకడంబూరు	10	వాయల్ పాడు	2	చిత్తూరు మునిసిపల్ ఆఫీసు.
21	చవరంబాకం	11	గుట్టంకొండ	3	చిత్తూరు రెవిన్యూడివిషన్ ఆఫీసు.
22	నారాయణవనం	12	కలకడ	4	సంతపేట బాలికా పాఠశాల
23	పుత్తూరు	13	గర్లిమిట్ట	రిజిస్ట్రేషన్ ప్రదేశము—తిరుపతి మునిసిపాలిటీ	
24	వడయూల్ పేట	14	ఎర్రావారిపాళయం	1	మునిసిపల్ బాలుర పాఠశాల
25	కమ్మపల్లి	15	కొంపిచెర్ల.	గాంధీ వీధి	
26	రాయల్ చెరువు	16	పీలేరు.	2	మునిసిపల్ బాలుర పాఠశాల
27	నడవలూరు	17	కలికిరి.	చినంగిడి వీధి	
28	పాతగుంట	18	కందూరు.	3	మునిసిపల్ బాలికా పాఠశాల
29	మట్టిపల్లి	19	చదం.	బజారు వీధి	
30	కొత్తపల్లి	20	సోమలి	4	మునిసిపల్ మహమ్మదీయ
31	సరైవాడ	21	చవుడేపల్లి	పాఠశాల పెంటవీధి	
32	నగరి	22	రాయల్ పేట	5	మునిసిపల్ బాలికా పాఠశాల
33	దామరపాకం	23	శంకరాయల్ పేట	జికార్ వీధి	
34	అన్నూరు	24	పుంగునూరు	6	మునిసిపల్ బాలుర పాఠశాల
35	కాళ్ళేటనగరము	25	ఈడిగపల్లి	కర్నూల వీధి	
36	కొళిత్తూరు	26	రామసముద్రం		
37	మోదుగలపాళయం				

చిత్తూరు, 1923 వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల 7 వ తేది.

టి. హెచ్. హిల్,

చిత్తూరు జిల్లా మహమ్మదీయేతర (హరత్) ఎన్నికదారుల రిటర్నింగు ఆఫీసరు,
(మదరాసు లెజిస్లేటివ్ కౌన్సిల్).

పండిత గోపాలాచార్యుల

మూలవర్ణం

అయ్యర్ల దాఖలునామలభ్య క్తి

మదరాసు అయ్యర్ల దాఖలు విద్యార్థులు తమకా కాలసంస్థాపకులగు కీ. శ్రీ. వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యులుగారి మూలవర్ణం యగుటచే నిన్నటిదినున కాలా లుండు భవ్యంతర గురుభాషణ గావించిరి. సాయంకాలము 5 గంటలకు కాలా విద్యార్థిసంఘమునామలభ్యమైన పండిత భాషణనందు ఒకవచనభ జరిగెను. సభకు పూవురు అయ్యర్ల ద్వైత్యులును వైద్యార్థిమూలమును విశ్వసిరి. డి. ఆర్. రామచంద్ర అయ్యర్ కర్. డి. సుబాశితయ్యర్, సుబాశితయ్యర్గారి కుమార్తె, దావ్యర శ్రీనివాసమూర్తి, పండిత ఎం. దొరస్వామి అయ్యంగారు, అయ్యర్లదాఖల ఎక్. మాధవమూల వైద్య రత్న భరతకాశ్రీ, వైద్య రత్న యూ. రామకా థకాశ్రీ, అయ్యర్లభూషణ నోరి రామకాశ్రీ వైద్యరత్న అయ్యర్లదాఖల సురేంద్ర మోహను, లాహోరు - వైద్యవి కారక కే. జి. నరేకాశ్రీ, అయ్యర్ల భూషణ కే. ముల మ్మయ్యకాశ్రీ. కీ. మధురమూర్తి మొదలగురు, దావ్యర అచంట లక్ష్మీపతి, చల్లా శేషగిరిరావు, వైద్యభూషణ కీ. కృష్ణాపు, అయ్యర్ల భూషణ కీ. భావవైద్య, భిమగర్ల రాధాకృష్ణ నాయుడు, వైద్యవికారక వెంకటాచలకాశ్రీ, పండిత వేంకటేశ్వరరావు, పండిత ఎల్. ఎన్. కర్క, దావ్యర వై. ముల్లరావు గార్లును, పండిత. కర్క డి. ఆర్. రామచంద్ర అయ్యర్గారు అధ్యక్షత వహించిరి.

కాలా విద్యార్థి శ్రీయత రంగస్వామి అయ్యంగారు వీణాగానమును భగవత్పాఠము గావించిరి.

భవ్యంతరీ ప్రార్థనము జరిగెను.

అంతట సభాకార్యక్రమము ప్రారంభమయ్యెను.

సభను ప్రారంభించేమీ అవసరమున, అధ్యక్షుడు రామ చంద్రశయ్యగారు ఆంగ్లమున నిట్లువక్తసేసిరి:

భూభాగము గోపాలాచార్యులగారి సంస్కరించుటకు మన మిట్ల సమాజకేమైతిమి. అయిన తెలుగునివారుగాని అయిన పేరును వినివారుగాని భారతదేశమున నెరవడు నుండ ర. అయ్యర్లకాశ్రయము మిక్కిలి శోచ్యమగునీతిలో నుండిన కాలమున అవరణలో లేనికాలమున, అయిన దానిని ఉద్ధరించెను. కాని అయ్యర్లదమునకు మంచికాల మాసన్నమైనదిని చెప్ప వచ్చును. మన కాయ్యర్లదము పలువిధముల నుపయోగించును పాశ్చాత్య వైద్యవిధానము కభ్యసించినవారు, దాని నే యెరిగినవారు, ఈ అయ్యర్లదము సకాశ్రీయ మైన, సహేతుకమైన విధానము గాదని దుఃఖ్యమైన మన ప్రారంభదేశముందు సేవనము చేయుచుండిరి. వైద్యభావ దధికముగ నుండెను. అయ్యర్లకాశ్రయమహిమను, కొంతవర తెలిగిన మహనీయుల సుజ్ఞానములను బావుటకు ప్రభుత్వ నియోజిత మగు అయ్యర్లదోపసంఘమువారి నివేదిక చాల వర కనకూలించి, దని నేను తలంచెదను. అయ్యర్లదమే సకాశ్రీయమైనది మనము కన గొంటిమి. హిందువుల విజ్ఞానము పరిమితమైతిమి. వారి పరమార్థము భగ్నార్థ కామమోక్షముల నెడి పురుషార్థసాధనముల బడయుట. పురుషార్థ సాధనముల బడయుటకు ఈదేశము సాధనము. ఆర్యమగు మనము, ఆర్యమగు దేశము, ఈ దేశమే మనము గోరమందుము ప్రభుత్వము అయ్యర్లదముమై ప్రభుత్వమువారి నిష్పేయము చేసిరి. మారక తిప్పెడు. ఆదిర కాలమునానీ, మనకాశ్రయ స్యూరమును చెక్కిగ నెరుగలము తలకొలిది సంకల్పరముల నుండియు ఈవిధమున అ. రణలో నున్నది. దానివలన వారికిం తోలాభము లభిగెను. అట్లుండ నేటికాలమువారు కొదవకు పరిసరింతురు. వీరు వివేకవంతులును, ప్రాచీనము దయకు ప్రాణి ఆకాలమున నుండినవారిలో వివేకవంతులు తమండిరాకీ ఈపరిపాపమునకు కారణమేమగు, కాశ్రయమున అమూల్యముగ, జిదిని నిర్ధారమును ప్రసాదించినవారు లేరు. బాగుగ మన కనిదియు, తేనినిసూచియు నాతేవలనయెటకు మన కధికారి ము లేదు. స్వదేశవైద్యకాస్త్రాభ్యాసమునందును, సంఘర్షణ మో అడయించుచుందును. సిద్ధవైద్యమును విది గాదని కొదవకు అయ్యర్లవైద్యమును మంచిదిగాదని మర కొందియును, డి. ఆర్. తో గో గో కరువా ము లా ముందును, రెండువిధముల యాకమమున ఒకటియే. ఈమాత్రముగాద మనకా రెండువిధముల పోద్యముగనున్నది. కమిశనము నుప

యోగించిన, సంస్కృతవదాభ్యాసములు వారివేకి దునుకుదురు. సంస్కృతవదము నుపయోగించిన కమిశనమునకు కభ్యసించు వారు మండిపడుదురు. కాని పండిత గోపాలాచార్యులగారి నై స్సదుగాని ఇట్టి క్షణవివాదములందు జోక్యము కలిగించుకొన లేదు. అయిన అయ్యర్లదమునకు కార్యకర్తని సంపాదించెను.

అయ్యర్లదము ప్రపంచమున నున్నంతకాలము అయిన పేరును కార్యకర్తముగ నుండగలరు. (కరతాళభ్యము)

దావ్యర లక్ష్మీకాగారు (అయ్యర్ల కాలాభ్యాస క్షుడు) సమాజకేమైన పానభూతి బావును మహామహా పాధ్యాయ యోగానందసేన (కలకత్తా) కై ప ముల్లపూర్ణాభి కర్క (అనంతపురం) ఎం. వి. శతగోపాలాచారి (వామకర్క) మాన్యగు మహాకయులు పండిత సంతకములను చదువు నందభ వకమున నిట్లు లిలిరి:

పండిత గోపాలాచార్యులగారి శిష్యుల మగు మేము అయినమామిహర్షమున, నడచుటకు ప్రయత్నించుచున్నాము. కాలావిద్యార్థులకు పోయినను, మూలభూమి ఉపకరించు తేముటకు కాలాభివృద్ధియే తోడ్పడుచున్నది. వారు చని పోవునాటికి 80 మంది విద్యార్థులు మూతమే యుండిరి. ఇప్పుడు 60 మంది యున్నార. ఇంకను సువస్థిర సంకల్పమున విద్యార్థుల సంఖ్య హెచ్చుచుండుటకు మానసు కనించుచున్నవి. అయిన నాటికి విక్రమముల క్రమముగ ఫలించుచున్నవి. ప్రజల పానభూతి నే గాక ప్రభుత్వమువారి దృష్టినినాడె ఆర్జింప గలుగుచుంటిమి. ప్రభుత్వమువారు దృఢముగ నున్నార. వారి వైద్యవిధానమునకు ముప్పు గలుగునను భయమే వారి మూర్ఖమునకు కారణము. అయ్యర్లద మభివృద్ధి కారణమునకై, వారి విధానము అభ్యాసమునందుండును. మన అయ్యర్లద మభివృద్ధికికచ్చి, వారివైద్యసామగ్రిగిడుతుతి తగ్గి పోవును. వారికస్తువులు మూలబడిపోవును. విదేశపు ముందును నులకు అవసరముండదు. నా యనభవమునందు నేను ఆంగ్ల వైద్యము ను కు బదులు అయ్యర్లదము నే యు క యోగించు చుంటిని. ఆంగ్ల విధానము మేలు చేయుటకన్న కీటి చేయుచుండెనని నే ననేకసంఖ్యములను బట్టి కనగొన లిలితి. స్వదేశమున మనము చేసెడి ముందుదినములు విదేశములనుండి దిగువతి మగు విజాతీయ మైనవానికన్నను నుపయోగకరములైన వనియు నులభసాధ్యము లైనవనియు కను గొంటిని లక్ష్మీకాగారు చెప్పిరి.

పండిత ఎం. దొరస్వామి అయ్యంగారు ఇట్లువక్తసేసిరి. గోపాలాచార్యుల గారిని గూర్చి చెప్పవలెనున్న అయ్యర్ల అయ్యర్లదము. అయ్యర్లదమే అయిన ఇంతకన్న వేరు కల్గిన యుండజోదు. ఆచార్యులు గారు ప్రారంభమున వదరాసునకు మొనూడనుండి ముట్టుకు పూర్వము అయ్యర్లదమున నేమో, ఈప్రాంతము లెరుంగెను. అయిన అయ్యర్లదమున ప్రచారము నకు వెచ్చెను. కాని తేకమరకు కార్యకర్తముగ ప్రచారమునకు టకై ఆయ్యర్లదవిద్య నెరుగుటకు అట్లుట యవసరమని తలంచి మదరాసునందొక కాలాను స్థాపించెను. అయినకర్క నేడు ప్రసిద్ధిపెందియున్న అయ్యర్లదవైద్య లక్షణము వివక్షనభ్యసించిరి. నోరి రామకాశ్రీగారినుండివారు ఆ కాలాను దుత్తి యలై, వారు మరల బ్రత్యేకముగ తమతమ ప్రాంతముల కాలాలను స్థాపించియున్నారు. (వార్షభ్యము) ఆచార్యులగారు అయ్యర్లద మహామహావి, అయ్యర్లద విద్యాపీఠము, అను ఈ రెండు సంస్థలకును జీవమునకల్పించితి కాయ్యర్లరని దొరస్వామి అయ్యంగారు చెప్పిరి.

కడనంగరము అయ్యర్లద భూషణ నోరి రామకాశ్రీ గారుకు కర్. డి. సుబాశితయ్యర్, పండిత ఎల్. ఎన్. కర్క, చల్లా శేషగిరిరావుగార్లును శ్రీఆచార్యుల గారి గుణగణములను ప్రశంసించిరి.

అధ్యక్షుడు సభను ముగింపునకు దెచ్చుచు ఆచార్యుల గారు చనిపోయినను వారిస్థానమున దావ్యర లక్ష్మీకాగారు ఆ క్రమించి కాలాను నాన్విత్కీనితీయం దుంచినందుట లక్ష్మీకతి గారిని ప్రశంసించిరి.

అంతట ఉపాసరము లానగబడెను.

అధ్యక్షుడు రామచంద్రయ్యగారు పరివారింధరవలన వెదలలనీ కచ్చిను దుస (1-15 గం) వారిస్థానమున పండిత ఎం. దొరస్వామి అయ్యంగారు అక్రమించిరి. అయ్యర్లదాఖల సురేంద్రమోహను గారు అయ్యర్లకాశ్రయమహిమను గూర్చి ప్రశంసించిరి.

అధ్యక్షులకు వందముల స్పృండుటతో సభ ముగిసెను.

చెన్నపురి బజారుధరలు

సెప్టెంబరు 27-వ తేది గురువారము

- (1) ధాన్యములు
వనికలము కా 1-కి రు 45.0-0 మొదలు 55.0-0 వలకు
వియ్యము బస్తాలు మొదలు. వరక.
మనుమ తెనాలి ,, క 45 గలది రు 18.0-0 18.4-0
నెల్లూరిది ,, డిటా ,, 15.8-0 15-12.0
డిల్లీది ,, డిటా ,, 15.8-0 16.0-0
రానులు రా. 164 బస్తా 1-కి ,, 8.8-0
నవ్వులు ,, ,, 24.0-0 26.0-0
(2) వస్త్ర ధాన్యములు
కందులు బస్తా 1-కి 205 రు, 12.0-0 రు 14.0-0
నెయ్యము ,, డిటా ,, 11.4-0 11.8-0
నెయ్యము ,, డిటా ,, 11.8-0 12.0-0
మినుములు ,, డిటా ,, 18.8-0 15.8-0
ఉలము ,, డిటా 164 ,, 7.8-0 7-12.0
(3) నూనె వస్త్రములు
నవ్వులనూనె కా 1-కి రు 165.0-0 178.0-0
నెయ్యము 1-కి ,, 14.0-0 26.0-0
కొండాపురం నేరునెయ్యము కా 1-కి ,, 55.0-0 60.0-0
యితర ప్రదేశము ,, 56.0-0 58.0-0
నేరునెయ్యము గాను కా 1-కి రు 187 మినునూనె 182
అయినము నూనె కా 1-కి రు 188.0-0
(4) చిల్లర వస్త్రములు
చాయనపు కా 1-కి రు 215.0-0 220.0-0
మారపపు ,, రు 195.0-0 200.0-0
మిరపకాయలు (గుంటూరు) కా 1-కి రు 90.0-0 105.0-0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు ములుగు 1-కి రు 40, 48
కాళహస్తి పాయకట్టు ,, రు 60, 68
తెల్లము కా 1-కి రు 40.0-0 50.0-0
చింతపండు కా 1-కి రు 85.0-0 46.0-0
(5) ఇనుము
శ్రుట్టలు రభం కా 1-కి రు 84.0-0 85.0-0
చకరం ,, 85.0-0 88.0-0
రవుడు ,, 89.0-0 50.0-0
(6) లోహములు
వెండి 100 కులంకు రు 80.0-0 83.12-0
బంగారము, కులము 1-కి రు 24.8-0 25.0-0
నవరము 1-కి రు 16.0-0
ఇర్రడి కా 1-కి రు 805.0-0 810.0-0
రాగి డిటా రు 850.0-0 855.0-0
అస్కా చెక్కర బ 1-కి రు 44.4-0 44.8-0
(7) రంగులు ఆలిబరైలు
ఆవుకప్పుడు రు 20 డిగ్రీలు 160.0-0
తొట్టికప్పుడు డిటా 160.0-0

పాలసుగంధలేవ్యాము

ఇది రక్తిశుద్ధి, శిశువయసుది సహజములు, మేనా పాదలు, మచ్చలు, చర్మరోగములు, కీళ్లనొప్పులు, మొదలగు నాటిని ఖండించును. 4 డెబ్బల చాలును.
20 రు|| డెబ్బి 1.4-0 వి కి. 0.8-0
కూమ్మొండలేవ్యాము.
అత్యుష్ణము, నిక్కాక, కాల్బురీక, మలబద్ధము, కడుపులో మంట, మొదలగు నాటిని హరించును.
చాలును. 20 రు|| డెబ్బి రు 1.4-0 2 డె|| వి కి. 0.8-0.
పి. శి. ప. అండుకో, అయ్యర్లదసమాజం,
(8851-4) పెరిశేకి-నెల్లూరుజిల్లా

నత్యవత్తు పాఖ్యానము

ప్రతి 1-కి ధర రు 1-0-0. పోస్టుఖర్చువత్తేకము.
ఇయ్యది సప్తపురమాహాత్మ్య కథను ఆధారముగాగొని వ్రాయబడిన క్రొత్తకావ్యము లలితమగువైతి. ధారాళమగు కవిత్వధార. పండితులు మొచ్చుకొన్నది.
ఆంధ్రప్రదేశ్ కాల్యాలయము,
7, రంబు శెట్టిపేట, మద్రాసు.

కడపజిల్లా పోగూడదు

ఈ నామాదరవాసము (వాడు బూనుకొననపుడు కడపనుండుము యొక్క మరలిన యాహుభ్యుర వాసులకు కంటిమీద పాదగంతుచున్నది. ఈ భూమి శ్రీ గాముల వాటనుండి గురువ్రేయై భూమి. సీతాదేవిపాదతాదనముచే పుత్రులై భూమికి నేడెట్లగునట్లు సంభవించెను! ఈ జిల్లాలో ప్రవహించు నదులయొక్క పేర్లచేతనే ఈ జిల్లాపరిభ్రామియని చెప్పక తప్పదు. చిత్రావతి, పాపిష్టి, పివాకిని పానాగ్యవాట ముఖగావు. పివాకినినది పూర్వము ఒక బుష్కర్మచుగా నుండెననియు, ఆ బుష్కర్మచు కాపటముచే నదిగామారి నంది దిగ్గమందు శివక్షేత్రములో వారంధ్రమై నమదములో కలియవర్తించెను. బుష్కర్మచును స్వచ్ఛమైన జలము నొసగుచున్నదనియు, ఈ ప్రాంత్యులకు బోగొకటితి కలదు. ఈ కడపజిల్లాలో నున్న నోక కాననము: కూడ నున్నది. పివాకిని నదియొద్దనున్న సిద్ధాటం ఈ జిల్లాలోని క్షేత్రములలో ముఖ్యమైనది. అది యీ ప్రాంత్యులలో దక్షిణకాశి అని పిలువబడుచున్నది. కాశీక్షేత్రమునకు ఈ గ్రామమునకు పోయిన మొదలుగానున్నది. కాశీక్షేత్రమునకు గయాక్షేత్రమునకు సుదూరము నకు కొంత దూరములో పుష్పరి యను దిగ్గక్షేత్రం బోగొకటి యున్నది. కెయ్యేరు పివాకినినది సంగమము బోగొకట్లను దేయన గ్రామము పరిత్రంబున కేమి, స్థలపాఠ్యమునకు సంగమమునకు సంగమమున నిలచియుండు ప్రయాగము బోగొకట్లను. కాశీక్షేత్రమునకు సంగమమునకు సుదూరమున సిద్ధాటంబున కొక్కలోనున్నును మున్నది. పివాకిని నదియొద్దను సిద్ధాటంబుననుండి 200 గజములదూరమున కున్నునది పాదగంతు. పట్యక్షేత్రమునకు పునవలెని అనేక ప్రత్యక్షముల చేసిరి. కాని ఏ ప్రత్యక్షమున కొనసాగునని. కడపజిల్లాలో నెద్దయు దొగ్గములలో నుండియుండు (బిల్వ) దొరవారు సహితము ముక్తిని మొలకజేయవలె నని ప్రయత్నింబు చేసి విఫలమనోరథులైరి. పుష్పరి క్షేత్రము యొక్క చహిమ తెలియని మనుషుడి డైన కానరాకు. ఇట్లుచేసి ఆ గ్రామమున స్వాములవారి పీఠం బొక్కిటి నిలచియున్నది. ఆ పీఠము ప్రసిద్ధియందు కృంగరి పీఠమున కే గురునామ వలెయే పీఠమునకు తగ్గియుండదు. పుష్పరియందు ఆమృతకో వనంబోగొకటి యుండెననియు, ఆ గోవరమునాగవా రుద్రుల నకయోగములై మృత్యువును అయింపిరినియు, ఈగవయనువాచి చేవరిల కొండకొకదాని వానకోద రంబులైన వైచి, గోవరంబుల గప్పిరినియు, పుష్పరిల ఖండింప లపురాణమున నున్నది. విష్ణుజేవుడును కేవుండును ఆ కొండ న గొక్కిన సమయమున నేర్పడిన పాద చిహ్నంబు లిట్లుచేసిరి కింపాదానియు విష్ణుపాదంబునయు కొనియాడ బడుచున్నది. తిరుమలకు అహోబిలంబునకు మధ్యస్థానంబున నుండుటవల్ల పుష్పరిని వైష్ణవులు తిరుమలమధ్య అహోబిల మని పిలుచురు. కాశీక్షేత్రంబునకు చిదంబరమునకును మధ్యస్థానంబున నుండుటవల్ల వైష్ణవులు పుష్పరిని మధ్యక్షేత్రమని పిలుచురు. పుష్పరిక్షేత్రము కైవులకును వైష్ణవులకును కలితంబై యున్నది. ఈయరులెగలవారిని పుష్పరి వికమత్యంబును గల్గించుచున్నది.

కడపజిల్లాలో అనేకవిధమైన గజలున్నవి. చిటిమవాటి కంటిమీద నుండి క్రమశ్రమముల వారి క్షేత్ర సీసపుగములు, ఇనుపగజలు, రాగిగజలు కెత్తుగా క్రమశ్రమముల నుండి తెలియచున్నవి. ఏ నోగాని చిటిమవారి ప్రభుత్వము క్షేత్ర సీసము లు క్రమశ్రమముల చేరుకూడ తెలియనన్నవి. జిల్లాలో శ్రేష్ఠమైన రాతి మున్నది. కడపరాళ్ల సంగతి తెలియని మనుషుడే వడై నన్నాడా? కడప పురంబునకు 7 మైళ్లదూరంబులో మణులగల యొండెని పిష్టియొడల చదునల కాళ్ళర్యముగా నుండును. ఆ గాలో యిట్లనినవియు పలుకు జరుగునందెను. ఈ గజలు కేవలము కేవలము అనేక కేవలముల నుండి క్రమశ్రమముల నుండినవి సర్పాదువారికి ఏ చేట 50,000 రూపాయల వరుమానము నొసంగునందెనిన సర్పాదు రికార్డులున్నవి. పూర్వకాలంబున 50,000 రూపాయలన్ని నిష్కాదు 2 లక్ష 50 వేల రూపాయలకు సమానము. కడపజిల్లాలో ని నదులలో అప్పుచేయుట బంగారము. దొంగతనంబులైన తెలియబడుచున్నది. కడపపాటలో దిగ్గమైన ప్రతిశాస్త్రము నుండును. ఈ ప్రతి చిటిమవారు యుగండుకు మిక్కిలిగ గొంపోవుచుండిరి. ఈ ప్రతి శాస్త్రమును వారి కుర్రాప్రతి యని యొకటి చిటిమముకటి ప్రత్యేకముగా నేర్పక పడెనని గ్రెట్టి దొరవారి జిల్లాగ్రంథమున నున్నది.

పోయిన కేవలపు చివరకును సర్పాదువారికి జిల్లా ను కృత్తియుటకు వారి కవకాశము లేకపోయినది. ఇప్పుడన్న నో, సర్పాదువారు జిల్లాను ఎత్తివేయ నుద్దేశించుటయందు, జిల్లాను సంక్షోభంబుల పాటుచేసి, జిల్లాను సకలితలి పోవణ ముతో నుండుటకునని, తెలిసికొనక పోవడము మిక్కిలి శోచనీయముగా నున్నది. జిల్లా నెత్తివేయు ఉద్దేశము నలిచినయెడల, నూరేండ్లుగా కష్టపడి జిల్లాను నుండునట్లు కాంతి యు, హాయియు అనుగంబును. (చిటిమ దొరతనమువారికి వరకు సమసార్వ మేల్గన్నయు కీళ్లగునటకు నందియులేదు. మునోదొరగా రింగతి వినియండినయెడల పిచ్చిపనియని తప్పు వారింబియందును.

జిల్లాలోని నదులను కొండలను జిల్లాను అనేక భాగంబులకు భాగించుచున్నది. ఈ ఒక్కొక్క భాగంబులో, ఆ గదిగ రాజ్యమునందు చిన్నిచిన్ని రాజులు ఉండెదవా. చిటిమ దొరతనము క్రిందికి కడప జయ్యరెగడ 50 పాళ్లగా ర్దుండెదవారు. కర్నూల్ విజ్ఞానము కడపజిల్లాలోని నదులను కొండలకు బాచి ఒక్కొక్కనది ఒక్కొక్కపాట పాడుననియు ఒక్కొక్క కొండ ఒక్కొక్క భాగమునకు నుండును చెప్పెను. ఈ కొండల భాగము, ఈ నదులకును, అనేక పాళ్లగా అనేక కేవలములు, విచ్చలవిడిగ తమ యధికారంబును చలాయించుకొనుచుండిరి. దక్షిణ హిందూక్షేత్రమున నేర్పడియుండు ప్రతి సామాన్యము. ఈ కడపజిల్లా పాళ్ల గార్లు అలాంటి కొనసాచిరి. కాని అలాంటి కొనసాచునానే తిరుగబడి తమ తమ స్వేచ్ఛకు పొందుచుండిరి. చిటిమదొరతనము క్రిందనే నీ పాళ్ల గార్లు సమగ్రంబున నుంచబడిరి. కాని చిటిమ సామాన్యమునాద నీ పాళ్ల గార్లు నుండునగా లొంగిపోయెను. గొప్ప గొప్ప సేనావాహులను పీఠనజయించుటగాను వంతుచేరి. పీఠం దగను కట్టుదిట్టమునకు చెచ్చి మండలమునకు కాంతి నొడనూర్చుటకు మూడు 100 సంవత్సరములు పట్టెను. ఈ పాళ్ల గార్లు తోడుగా, బలమైన దొంగలు సహితము ప్రజల బాధించుచుండిరి. ఈ దొంగల కాశ్రయముగా చేరుకున్న కొండలు కనుము చేయనికొట్టుగా నుండెను. వారసించాడ్డి, మెనాదీక సాయి, నూరిగాడు, గడ్డంబాలిగాడు, తటవల్లగాడు - అను వాదొంగలలో ముఖ్యులనివారి నామము లెప్పటికిని ప్రసిద్ధముగా నుండున్నవి. బహుశుచే, జనవైముచే, ద్రవ్యవైముచే నీ దొంగలు పట్టుబడిరి. కడపలో చాలిట్లు సాచులుగారి: ద్దకు పోయిన రాజులలో ముఖ్యుడగు గంగనపల్లె కంకరరావు గార - కడపజిల్లా నెత్తివేసియెడల వారినింప రద్దయవాం తరములను రంపా పీఠానినను బయలుదేరి పట్ట వింతగా నుండదని, జిల్లా నెత్తి వేయ నుద్దేశము మానదని గట్టిగా వాక్రచ్చిరి.

సంధ్యావందనపరీక్ష ఫలితములు

ది 22-9-1928 తేదీని కాకినాడ రామారావు కేట వద్ది రాలవారి ధర్మశ్రమలో శ్రీ రామనమామవారిచే నిర్వహించిన సంధ్యావందనపరీక్ష జరుపబడినది. అధికారస్థానాధికారి మూడు 500, 600 సభికులు దయచేసిరి. విద్యార్థులు తదితరగ్రామములనుండియు యీ యూరవారును చాలమంది పరీక్షకు వచ్చిరి. సభవారి అనుమతి ప్రకారము ముర్రాశ్రీ పట్టపట్టు మూర్తంద రామమూర్తిగారు, బ్ర. శే. జోరి ముర్రామూర్తిగారి శ్రీ 2 కాశిభట్ట బ్రహ్మయ్య శాస్త్రి 3 సంక వెంకటేశ్వర శాస్త్రి 4 పుష్పలూరి గణపతి శాస్త్రి 5 యాదవీశ్వరమూర్తి శాస్త్రి గార్లును పరిశోధకార్లుగా పుండుటకు దయతో ప్రార్థించిరి. వారల్లు సమ్య తింపబడిన విద్యార్థులకు పరీక్షించిరి. 1 ఆత్మ ఉమామహేశ్వరి 2 యీ సత్యనారాయణమూర్తి అమలాపురం (3) పేర కిర రామమూర్తి కాకినాడవారి 1, 2, 3 తరగతులలో నుత్తి ర్దులై. ఈ విద్యార్థులకు కాకినాడ బ్రహ్మచారి బహిరంగ సభనది బహుమతు లిచ్చుటకు సభవారు నిశ్చయించిరి. యీ యుద్దయమునకును, గణతలి పుష్కరమునకును భనసహాయంబు చేసిన ముర్రాశ్రీ 1 చెలికాని వెంకటాచల 2 కేశరకొండ కృష్ణమూర్తి 3 వైద్య రామారావు 4 కొటమర్తి చిన రఘు కలిరావుగార్లు తదితరులకు వైపరీక్షాధికార్లు, తమవతిక యందు తాచిచ్చి క్రమరీతిచి అంధకృతికాధిపతులకును ముర్రాశ్రీ పట్టపట్టు మూర్తంద రామమూర్తిగారు తమ యొక్క మనఃపూర్వముగా వందనము లర్పించిరి. ముర్రాశ్రీ సుప్రీరాజు బయ్యేశ్వరరావుగారు మిగిలిన విద్యార్థులకు మరుసటి ది:మున పరీక్షచెట్టి వారి సమాజముతరపుక బహుమతు లివ్వ నిర్ణయించిరి. సభ అధికార్యులలోను జయజయధ్వనులతోను ముగిసినది.

గాదె సత్యనారాయణరావు.

అయిలందు పోవరం

మంత్రిగారి రాక

రాజమండ్రి తాలూకా బోర్డులో చేసిన అమలాపురం తాలూకాలో ప్రభువులచే నేవిధమున సదుపాదములను బొందని మా అయిలందు గ్రామములలో నొకటగు పోవరం నుండున నేమి ది 21-9-28 నం తేదీని మంత్రిగారు గర్. క. వి. రెడ్డి నాయకుగారు తాలూకా బోర్డు (వెసి డెంటు రంగయ్య నాయకుగారిలో మధ్యస్థుం రి గంటలకు దయచేసిరి. మా (వెసి డెంటు గారికి పట్టి కీపవది లభించి మూడు 4 సంవత్సరములయినను, మా అయిలందు గ్రామముల కేవాదును దయచేయబడినను, మంత్రిగారికి ఓట్లు సంపాదించుటకైనను శ్రీవారు మా గ్రామము దయచేసి మా గ్రామములను మమ్ములకు కృతార్థుల గావించినందు లకు అయిల: దు:పజలందకు సంకసించిరి. వీరిరాకను గురించి వది రోజుల ముందునే తెలిసికొని మా గ్రామములో బోర్డుస్థానములకు పునులూరి కనకాచలం గారు చేయుచున్న యేర్పాటులు గణనాతికములు. ఈ రోజున గురైన దీని కాపురములు అన్నతరపు యేర్పాదాయము బుట్టు భైరవమూర్తిగార్ల నాయకత్వమున వచ్చిన మూడు 100 మంది రహితులతోడను ఎవర్లక, కేశ: ట్ల, కొత్తల్లి మున్నగు గ్రామములనుండి వచ్చిన జనముతోడను మా గ్రామవాస్తవ్యులగు మహారాజ శ్రీ శ్రీరాజా కార్తీకరాజు బుచ్చి కృష్ణంరాజు బహద్రుల వారి దివా నములో మంత్రి గారు సభ ప్రారంభించిరి. మొదట (వెసి డెంటు గారు మంత్రిగా రిదివరకు మంత్రిగా నుండి గావించిన మహోపకారములు సంతకముగా చేసిరి. ముమ్ము వారిదివరలో కృష్ణామండలము నుండి క్రిందిగా వెల్లెరినియు వారు గోదావరీమండలవాసులై యుండి వారివలన సభలో జరుగు మహోపకారములు ఇతర మండలమునకు గలగుచున్నవని మన మండలమున కభ్యర్థిగాగోరి నిలబెట్టితిమియు మొదలుగా గల సంకతులు చెప్పిరి. ఇదివరలో కృష్ణాజిల్లా ప్రజలరీపుక కానన సభకు కలిసిగా దయచేసి అందు మంత్రిగా ఎక్కుకొనబడి కృష్ణాప్రజలకు చేసిన మహోపకారశేషమును మా గోదావరీ మండలవాసులకు చేయించ నద్దేశ్యముతో మా ప్రసి డెంటుగారు చేసిన యీ యుపకారమునకు మా మండలవాసు లందరు పీరియెడల తమకృతజ్ఞతను వాహననియున్నది. ఏమి? మా (వెసి డెంటు గారికి మా జిల్లా ప్రజలయందలి ఆవ్యాజాన రాగము! తరువాత మంత్రిగారు తాము లండనుపట్టణమునకు వెల్లి యచ్చటగడించిన యాధికములు అచ్చటి ప్రభువుతో సుగ్రహించి మన ప్రజలకు సంపాదించి తెచ్చిన యాముల్యమును వోటుల యధికారము చేక ము, క్రతాపి మనరాజధాని మన దేశ్యర్యములను విద్యార్థుల మునుటకు తాముగావించిన మహోపకారములు మానుగునని కొన్ని చెప్పి యింకను వారుచేసిన మహోపకారములు యీ స్వల్పవకాశములో చెప్పటకు వీలుగాదనియు అన్నయి కొక గ్రంథరూపమున ప్రకటించుచుంటి మియు అట్లుగి అదిర కాలములోనే మాకరంబుల సలంకరింపగలవనియు సమాజమున వారి కోరులమృదువాగ్ధుంధులలో నెల్లరకు క్రమశ్రమముగా సంభాషించి ప్రజలకు తాము వోటులనే విలువగల వైష్ణవికారమును తెచ్చి నెట్లనందులకు క్రమశ్రమ కా రముగా నొకవోటు తమకచ్చి తమకు సభకు మొంబరుగా వుండుచుండుననవనియు అట్లు పంపించిన వో ప్రస్తుతము మా అయిలందు క్రమశ్రమ గావలసిన కావలసిన కావలసిన వేయించెద మియు వాగ్దానము చేసినారు. చిరకాలమునుండి మా అయిలందు గ్రామములకు కాలువనీర్పించెద మను వాకేగాని యిచ్చినవారులేరు. అయినను మంత్రిగారు తాముకుర్రావ్వనీర్పి చేసినను తప్పక కాలువకావ్వన వేయించెదమని మా మూత్రముచేసిన సంకసించేసిరి. అయిన, మన నీయులవాగ్దానముల రిక్షకాపుగదా! వీరు సభ్యులుగా నెన్నుకొనబడినవో మా అయిలందు కాలువనీయయి తాము గావించిన వాగ్దానమును మరుక పార్థకపురుషులు భగవంతు డనుగ్రహించుగాక.

ఆకొండి రాజగోపాలం.

అన్ని రి కి ము ల

నెప్పు పాన్ టన్ కలములకు

గోవావరి జిల్లాకు మారు 25-9-28 వ తేదీనుండి,

సోల్ ఏజెన్సీ

ఇంగ్లీషు వైకల్ అండ్ మోటారు ఇంజనీరింగు కంపెనీ వారిచ్చియున్నారు. గాన బోటుగాను, చిల్లరగాను కొనదలచిన వర్తకులు, యితరులు మాకు వ్రాసిన ధరలు యితర వివరములు తెలుపబడును. వై. కృష్ణమూర్తి అందు సన్ను, జనరల్ వర్తకులు, మెయిన్ రోడ్డు, రాజమండ్రి.

అధ్యక్షులకును ఉపాధ్యక్షులకును పి. సుబ్రహ్మణ్యం
అయ్యగారు వందనము లర్పించిన పిదప సభాదళిగి వెను.

ఎరవాడ చెరసాలకొట్టాలు

మరియొక కేసువిచారణ

ఆగస్టు నెల 31 వ తేదీన ఎరవాడ చెరసాలలో సింఘ దేశములగు యి... రహస్యములు అనుబంధము వాడైన...

అప్పుడు కొద్దిగా యిద్దరక్షిడకు అందరి. వీరిలో మియా వ్యవహారము వారిని ఏర్పరచుకొనుదు. ఎల్. బి. బోపయ్య...

కలనలు కెన్నడిహత్య

పోలీసువారి గట్టిపరిశోధనలు

కలనలు, నెవ్రెంబరు 26:—కలనలు కెన్నడిగారి హత్యసంఘటనను గట్టిపరిశోధనలు జరుపబడుచుండెను. కాని ఇంతకు కలనలకు ఆరెళ్లు జేయబడలేదు. దేశమునందలి పోలీసువారు ఒక శంకా బీజమును విచ్చేసిరి. కాని ఆరెళ్లని కిని ప్రస్తుత సేరమునకును సంబంధము లేదను భావమును వ్యక్తపరచుచు వారలు కలనలను బంధించిరి. బంధించిన ఆరెళ్లను పరీక్షించినందున కలనలను బంధించినది సరియైనదిగా కనబడెను. బంధించిన ఆరెళ్లను పరీక్షించినందున కలనలను బంధించినది సరియైనదిగా కనబడెను. బంధించిన ఆరెళ్లను పరీక్షించినందున కలనలను బంధించినది సరియైనదిగా కనబడెను.

అసెంబ్లీ ఎన్నికలు

తెలంగాణలో అసెంబ్లీ ఎన్నికలు డిసెంబరు 20 వ తేదీ లోపు జరిగినట్లెనని ఇండియా ప్రభుత్వము ప్రకటించెను.

పాములు లేని దేశములు

విస్తండు, విసులుడు, న్యూజిలాండు, కెనడా, జపాను లుగోనియా, బాస్నియా దేశములలో విషవృక్షములేవు

ఆలిపూరు కుట్ర కేసు

మరియొక దురాగతములు

గార్డూరులో బెస్టికంపెనెవారి బొగ్గులదొంగతనమున్నది. ప్రతివారము క్రాంతి 9 గంటలవరకును వనూలైన సామునం కను అరటి కర్మాను ఒక కోటు వంటిలో వేసి ఆ తోటనుండి మోటారుబండిగా పెట్టుకొని యింపెనె యజమానులు గూడ కాబండిపోకచ్చెదరుమను మాట తెలిసింది. ఆస్థలమునాటికి చాలామందివరుగుచే నేను రాను మొదట చెప్పిందిగా వివరము తెలిసింది. కాతో మరీ నలుగురుగూడ వచ్చిరి. నన్నోకముగూ కావలి యుంచిరి. సోమవారము నాటికొర్రాతి మేము వెళ్లితిమి. దర్బాను ఒకశంకిని మోటారు బండిలో పెట్టుకొని మేము నానివెని తుపాని కార్చిమి. ఆసించి తీసికొనిపోయినాడగా అందులో ముదిడిపండ్లుం దెనుగాని రూపాయలులేవు. ఆకర్మాను వెటకే చనిపోయిన మాలో ఆమ్యానుకడొకడుండెను. దర్బానును హత్యచేయుటకు ముందే ఒక వాడు ఆమ్యానుకడను సంతోషపడెను. పిస్తోలు మున్నగువానిని చూచి ఆమ్యానిని పి. బి. డి. వెడ్డెకద్యోగియగు భూషేంద్రవాధ ఛార్జీ గారికి తెలిపెనని ఆమ్యా మాకరించెను. ఆసంగతి సంతోషము తెలియ గానే మనము ముందుగా పోలీసు ఉద్యోగుల నందరిని వధింపజేసెనని ఆతడు నడిచెను. పోలీసు కమిషనరు తెలిగొని, అరెస్టులు కమిషనరుకు కిడు, రాయ పూర్ణలూరీ, భూషేంద్రవాధ ఛార్జీ, పులివ ఛార్జీ గార్లను మరీ కొంతమంది పోలీసు ఉద్యోగులను చంపుటకు నిశ్చయించి రని ఆమ్యాను తెలిపెను.

కాంతరికోలా పోస్టాఫీసులోపిడికి నేను వెళ్లలేను. కా కపుడు జబ్బుగానండెను. పోస్టుమాస్టరు నెను బెర్టీ పిస్తో లతో కార్చుకొని బంధించుచున్నాడు కాల్యతనమును బరేం ద్రుడుపోలీసులకు అందగా ఆరెళ్లుచేసినందున నాకు తెలిసింది. ఆమ వారెళ్లు పోస్టాఫీసులోను కొన్నిదు కాణములలోను దొంగతనము చేయుటకు ప్రయత్నించితిమిగాని సాగలేదు. మాకు తుపాకులు మాన్యునుని జర్మనీనుండి వచ్చుచుండెను. సామ్మ్యు నంతయు నిజమే చేయుచుంటిమి. అని ఆమ్యాను తెలిపెను.

బరేంద్ర కుమారుని అపీలు

పునర్విచారణ అనవసరము

కాంతరికోలా పోస్టాఫీసులోను కనిపించెనని బరేంద్రకుమారునకు ఉరిశిక్ష వేరుగా అలిపవత్తుమున కలకత్తా హైకోర్టు అపీలు చేసిరి. విరుగురు న్యాయమూర్తు విచారణ చేసిరి. తిరిగి విచారణ చేయవలసిన అవసరమునబడెను. క్రిందికోర్టులో విచారణ జరుగుచుండగా ముద్రాయాధ్యక్షుని వాదనలు మూర్తికడకబోయి రహస్యముగా వేయవెట్టుట ఆకమము అని న్యాయమూర్తి మాఖర్జీ గారు తీర్పుచెప్పిరి. న్యాయమూర్తుల రిఫర్లను, ఫోటో, కూమించు, వేదికగార్లుగూడ మాఖర్జీ గారికో నేకీకరించిరి. పునర్విచారణ అనవసరమని తీర్పు చెప్పిరి. (ఆ. ప్రె.)

10 రు||ల మారకము త్రమాషా

భారతీయ రక్త సంఘమువారు తీవ్రముగ నిరసించుట

బొ. బయి, నెవ్రెంబరు 26:—ప్రస్తుతపు, పానునకు పది రూపాయల కృత్రిమపూరక త్రమాషాను విరిమించి, సుగ్రామ పూర్వపుపూరకమును సింపాడవలెనని గోరుచు భారతీయ రక్త సంఘమువారు భారత ప్రభుత్వమువారి కోరికలకు ప్రాసరి. ఇట్టి మార్పు భారత విదేశీయ వాణిజ్యమును విధిల మొనర్చునని యొ, భారత ఆర్థిక పరిస్థితులకు సంపూర్ణ ముగ ప్రతికూలముగ నున్న రెండు పిల్లింగుల మారకము లేటును అధికారుల పుస్తక నులందుంచుటకు భారత పారిశ్రామికములకు చాలవచ్చు వాడుకము. రెండు పిల్లింగుల మారకము, నేపురులు, బ్రిటిషున రక్తములను పారిశ్రామికములకు నూటికి 50 వా||న ఆర్థిక సహాయ మొనర్చుటతో సమానము. మారకము రూపాయకి 15 పేన్నీలకంటె నెక్కువ నుంచుట దుర్బలగురు పద్ధతియైతే మే||గా, భారతదేశమందలి వేరనములను ధరలను గమనించినయెడల చాల నష్టదాహక మని గూడ తెలియగలదు అని ఆశిభయము చెలిపిరి.

అధ్యక్షు నెన్నుకొనుట

గా|| ఫిరోజు సర్నా గారు, భారతీయ రక్త సంఘమున కీ వర్తరాంతములకును మహాధ్యక్షుడుగ నెన్నుకొనబడెను. వేద దాసు మాధవశర్మార్య గారు అధ్యక్షుడుగ నెన్నుకొనబడెను.

అఖిలభారత ఖిలాఫతు మహాసభ

కాకినాడ సమావేశము

మూలానా మోకతాలిగారిని మహాసభాధ్యక్షునిగా ఎన్నుకొనిరి

మాల్వీ అన్వారుజ్జాను ఖానుగారిని

సన్మానసంఘాధ్యక్షునిగా ఎన్నుకొనిరి

అఖిలభారత ఖిలాఫతు సంఘసభ కాకినాడలో

జరిగినది. కాకినాడలో డిసెంబరు 26 లో జరుగు అఖిలభారత ఖిలాఫతు మహాసభకు మూలానా మోకతాలిగారిని అధ్యక్షునిగా ఎన్నుకొనలే నను తీర్మానము రాష్ట్రీయ ఖిలాఫతు సంఘసభ లో ఏకగ్రీవముగా ఆమోదింపబడెను.

సన్మానసంఘసభ

ఈనెల 26వ తేదీన కాకినాడలో సన్మానసంఘసభ జరిగినది. మూలానా మోకతాలిగారు అధ్యక్షుర్యం వహించిరి. ఎన్నికలు జరిగినవి.

అధ్యక్షుడు:— మాల్వీ అన్వారుజ్జాను ఖానుగారు ప్రధాన కార్యదర్శి:— ఈమాత్రీమ కవిగారు కార్యదర్శులు:— ముహియుద్దీను ఖాను సయ్యదు సాహెబుగారు, మాల్వీఖాదర్ గారు

కోశాధికారులు:— మున్నీ కబ్బులు వనబుసాహెబు గారు (నిడదవోలు) నేటుపేక్ష అహమదుగారు (కాకినాడ) అబ్దులుహక్ గారు (మదరాసు)

బలపక్ష, భోజనములకు, ధనుసుకు, కంటిరులకు ఉప సంఘము లేర్పరుపబడెను. ఈ సాంఘికసంగములకును కరుసగా డాక్టరు దావూదుఖాను, నేటు అబ్దులురీ, పేకు మీరాను సాహెబు, మహమ్మదు ఖైరుల్లాహు గార్లు అధ్యక్షులు

ఆయాట్టణములందు నివసించుచున్న వీరు తనవట్టణములలో ఖిలాఫతునిధికి ధనమును సమకూర్చుట కధికార మియ్యబడెను.

సయ్యదు మూలాఖాదిరి హమీదుద్దీను, మహమ్మదు హైదరు, సయ్యదు ముహియుద్దీను లియాబానీ, మహమ్మదు ఖైరుల్లాహు, మాల్వీ అన్వారుజ్జాను, మిరాజాఫ గాలీహాజీ.

మూలానాఫజుల్లా, మూలానాసయ్యదుముత్తూబా, మూలానా మరాఠా, మాల్వీషక్కుద్దీన్, మహమ్మదు యిక్బాల్లా, సాదాగరు ఫోర్టు ముహియుద్దీను, సయ్యదు ఓరుగుమాట్ మహమ్మదు, మూలానా మాల్వీషక్కుదున సీరద్దీను మహమ్మదు రాజ వీహాజీ, డాక్టరు సయ్యదు అబ్దులు ఖాను జిలానీ, మహమ్మదు నఫీ, మూలానా అబ్దులులక్ షఫుకూగార్లు (కంతి వార్లు)

ద్రవిడరాష్ట్ర కాంగ్రెసు

కార్యసంఘసభ

28 వ తేదీని యిరొండులో జరుగును

25 తేదీ సాయంకాలము నేలమున కార్యసంఘసభ జరుగు నని ప్రకటించబడెను. శ్రీ హక్ ఎస్. శ్రీహాసయ్యంగారు హమీదుఖానుగార్లు చెన్నై నుండి నేలము వెళ్లిరి. రామస్వామి నాథులగారు ఈరోడులో జ్వరమునన బాధపడుచున్నార

25 వ తేదీని నేలములో వాయువల యిష్టాగోష్ఠిసభ జరిగినది. కాంగ్రెసు నుండి విడిపోయి ప్రత్యేకపక్షము నేర్పరచి బహిష్కరణప్రచారమును సాగిపరలెనని కొందరు నాయకులు నూ చింపగా ఆవిషయమును గూర్చి చర్చించిరియ్యోకోడులో రామ స్వామినాయకులగారితో మరల చర్చించెదరు. కాంగ్రెసునుండి విడిపోయి బహిష్కరణపక్షము నేర్పరచునాడదు. కాంగ్రెసు వారి తీర్మానమునకు బద్ధులు కావలెనని శ్రీమాన్ రాజగోపాలా చారిగారు బోధించిరి.

స్వరాజ్యపక్ష పాలక సంఘమువారి కియ్యబడిన బదు లును గూర్చియు ఆరసరమహాసభ తీర్మానములను గూర్చియు ఆలోచించుటకు యిరొండులో రామస్వామి నాయకులగార్ల గృహమున యీనెల 28 వ తేదీని రాష్ట్రీయ కార్యసంఘసభ జరుగు నని కార్యదర్శి ప్రకటించెను.

బై బిలు గ్రంథముల అమృతము

1 ప్రపంచమునం దంటును గతవర్షమున 8,679,384 జరుగు విక్రయంబుబడెను.

గాంధీమహాత్ముని వర్ధంతి

అక్టోబరు నెల 7వ తేదీ ఆదివారం

భాద్రపద బహుళ ద్వాదశి

పలువురు శ్రీ గాంధీమహాత్ముని వర్ధంతిని మునుగూర్చి పెక్కు తెరంగుల తెలుపుచుండ మా నెల్లూరు శ్రీల కాంగ్రెసుసంఘం కార్యదర్శినిగాను పబ్లికరీ ఆశ్రమముననుండిన శ్రీయుత మహాకలాల్ గాంధీగారి కొక లేఖను వ్రాయుగా హిందూపంచాంగమునుబట్టి ఆదివారము భాద్రపద ౧౨ లు అనగా అక్టోబరు 7 తేదీ యగునని వారు జవాబువ్రాయించిరి. కాన ఆంధ్రులెల్లరును భేదాభిప్రాయములు లేక భాద్రపద ౧౨ లు ఆదివారముననే మహాత్మునివర్ధంతిని శ్రీ గ్రామమునను జరిపెదరని హెచ్చరించుచున్నాము. (స్వకీయవిలేఖరి)

శాసనసభ్యునివై మోసపునేరము

రంగూనులో నరేష్టుచేయబడుట

రంగూను, నెప్టెం 26:— ఎ. వి. జోసేపు కంపెనీ ప్రధానాధికారి స్వామియ్య, రంగూనునందలి భారతనియోజకసభము పరమపర బర్మాశాసనసభలో సభ్యుడును నగు ఎ. వి. జోసేపు గారు పోలీసు కమిషనరుముక్త యంత్రుల క్రింద నరేష్టు చేయబడిన స్తీవర్షపాసింగు అధికారిచే నామోదించబడిన కొన్ని స్తీవర్షసందర్భమున దెగాలు నాగపూరు రైల్వేవారికి చాల భజనము పుచ్చుకొనిన అతనివై మోసము కర మోహింపబడినది తెలియచున్నది.

బుద్ధగయ - బర్మాబాధులు

రంగూను, నెప్టెం 26:— బర్మా బాధుల సమావేశముయొక్క కార్యనిర్వాహకసంఘమునా రిటీవల సమావేశమై, బుద్ధగయ యందలి బాధుల ప్రత్యేకముల బాధుల అధికారములలోని మూడు వలెనని రాజకీయనిధిగారిని ప్రార్థించుచు, బర్మాబాధుల బాధ సంఘములు తీర్మానముల నొసర్చి రాజకీయనిధికి పంపవలయునని, తీర్మానించిరి.

బర్మాజాతీయవాదులు

విక్రమేన సమకూర్చు ప్రయత్నములు

రంగూను, నెప్టెం 26:— ప్రజలయందు విక్రమేన సమకూర్చుట ప్రయత్నింపవలెనని ఉద్దేశములతో వాతీయ వాదులను గూర్చు బర్మాజాతీయ వివిధసమయాల వార్తాపత్రికల సంకలనమును ఒక బహుళపదము ప్రకటించిరి. దాదాపు 12 సంకలనములు గలవు. కాననభా ప్రకటింప గూర్చి దేశభావప్రకటనకు "నెన్" పత్రికాధిపతియూ, "నూబర్మా" "బర్మా అబ్జర్వర్" కత్రికాధిపతియూ, "నెర్వెంటు అవ్ బర్మా" మొదలగు బహిష్కారవాద పత్రికాధిపతియూ అందు సంతకమొసర్చిరి. (ఆ. ప్రె)

కలనలు గిడ్డిగారు

రంగూను, నెప్టెం 27:— బర్మాబాధులకి ఆంగ్లో హైంద పులయొక్కయు, నివాస మేర్పరుచుకొనిన యూరపియనుల యొక్కయు సంఘమువారు భారతకాశనభయందు, ఆంగ్లో హైందసంఘ ప్రతినిధిగ తిరిగి కలనలు గిడ్డిగారు కి నియమింపవలెనని గూర్చు రాజకీయనిధికి తిరిగి నంపిరి.

మధుర మునిసిపలు సంఘము

రాజకీయనిధికి స్వాగతప్రతము

మధుర నెప్టెం 25:— నగరమయ మాసమున రాజకీయనిధి ఈపట్టణమునకు వచ్చినపుడు స్వాగతప్రతమును సమర్పించవలెనని నిర్ణయించిన మునిసిపలు సంఘమునావేళమున తీర్మానింపబడిన ఆయొక్క ప్రత్యేకముల సాగించుట కను న్యయమును గురించి విచారించుటకు ఒక ఉపసంఘమునూడ నియమింపబడినది. ఈ ఉపసంఘములను తిరిగియు కలనలు గిడ్డిగారు సేర్పరుచుటకు మునిసిపాలిటీవారి రంగీకరించిరి.

శ్రీయుత బంగుటూరి ప్రకాశంగారు

శాసనసభల ఎన్నికలకు

నిలువజాలరు

శ్రీయుత బంగుటూరి ప్రకాశం పంతులు గారు ఇట్లు వ్రాయుచున్నారు:—

నిన్నటికోజు మిషన్ ప్రకటించు రాజకీయ చుంచి వచ్చిన తిరిగివచ్చిన చూచి కాన.

ధిల్లీ కాశనసభకు నన్ను అభ్యర్థిగా నిలుపుచున్నారని, నా దావీ కృష్ణాబిల్లాలనాని స్నేహితుల కంటరికిని యాచివయ్యను ను 4000 అకరముగ శ్రీమతికోనకుండవలయునని నియమింపవలయునని కోరుచున్నాను. కాననసభల ఎన్నికలకు నాకు ను చాలదూరము.

ప్రజ్ఞుని ప్రభుత్వనిధానము అయినా నాకుం కావలసి కాననసభలకు పోవలయునని తలచుటకు చిరవినానిగా నుండునని నచ్చులయ్యెను.

కాననసభలకు వెంట చేయవలసినవి చాలగలదు. నాన్నే హితులందరు కాననసభల విషయము శ్రమకన్న నిర్వికారి ప్రాయముల కే: భయము భంగము లేనంత నిర్భయకార్యక్రమమును కొనసాగించుటయందు నాకును, తక్కిన వారికిని, తోడ్పడిన మిక్కిలి కృతజ్ఞుడనై యుండును.

ద్రోహరాష్ట్ర నాయకులసభ

శ్రీమాన్ రాజగోపాలాచారిగారు

అవసర మహాసభవారి తీర్మానమునకు ప్రతికూలముగ పనిచేయునూడదు

24వ తేదీన సేలములో గాడ్ప్రీతి నాయకులసభ జరిగింది. ధిల్లీలో జరిగిన అవసరసభవారి తీర్మానమును నిరసింపచు బహిష్కరణపత్రము సేర్పరుపవలెనని కొందరు నాయకులు మాచింపగా దానిని గూర్చి చర్చయింది. అవసరమహాసభలో నామోదించబడిన తీర్మానమునకు విరుద్ధముగా ఏతరుము ఏర్పరుపరాదని శ్రీమాన్ రాజగోపాలాచారిగారు ఆసభలో నడిపిరి.

అవసరసభ తీర్మానములు

ఇండియాలో విప్లవ చిహ్నములు

బ్రిటిషు దేశమువారి గాభరా

గాంధీమహాత్ముని వదలుసూచన

అవసర మహాసభ తీర్మానములకు ప్రతికూల చేతములందు కొందరి ఆకస్మికముగా విచారించు అత్యంత విచారి. భారతదేశపు రాజకీయములను గూర్చి ఏ రిపరటర్ విశ్లేషణమును మాత్రం పోయినను కేవలము ఉపేక్షను చూపుచుండి. ఇప్పుడు భారతదేశమున విప్లవసూచనలు ప్రబలముగా నున్నవి గాంధీమహాత్ముని కారాగృహములకు పంపిన విప్లవ కేయిటి దొర్లకృత్యములు ప్రబలివి. గాంధీమహాత్ముని పూజవలెనైన యివ్ కిటి దొర్లకృత్య సంఘములు తలచున లేదు. వారు కలనరవదు యున్నారు. ఈ అభిప్రాయము వారుగా ప్రబలింప గాంధీమహాత్ముని కడవలెనను ఆందోళనము బ్రిటిషుదేశమునందే చాల ప్రబలగలవని లండనునండి హిందూపత్రికా విలేజర్ తివార్ నంపెను.

ధిల్లీలో విప్లవము

ఒక గొప్పదొర్లకృత్యము 45 యే ద్దమ పూర్వము దెంగూబ్జురము ప్రబలి నుండి కొన్ని నేటికి కలమావిన వనియు మైసూరు కొవ్వొత్తులను మురుకారకై కోజు 2 వేల మంది వచ్చుచున్నారనియు దోమలు తగ్గుచున్నను అక్టోబరునెలాఖరులోగ జ్వరము తగ్గునని తోచివనియు తెల్పెను.

హైకోర్టువార్తలు

[నా. న్యా. కుమారస్వామిశాస్త్రి]

గుత్తి తాలూకాబోర్డు

గుత్తి న్యాయస్థానము తిమ్మారెడ్డిగారు గుత్తి తాలూకాబోర్డు 1915 వ సం॥ ఎన్నికలనుగూర్చి తెచ్చిన ప్రారోజనములో ఈయన యామ తీర్పునొప్పబడినది.

కేసు సంఖ్య 101: గుత్తి తాలూకా బోర్డు ఎన్నికలు నవంబరు 13-1915 నాడు జరిగెను. తిమ్మారెడ్డిగారు టి. ముప్పకాపుగారను అభ్యర్థులుగ నిలిచిరి. తిమ్మారెడ్డిగారు ఎన్నుకొనబడిరి. కేసును ప్రకటింపబడినది. కాని యాయొక్కయందు తొన్ని లాభములు గలవని రావుగారు ఆక్షేపింపగా ముప్పకాపుగారి కేసు 7 జేటులందు ప్రకటింపబడినది. తిమ్మారెడ్డిగారి కంటకు తిత్తిల్ల ముగలు కోర్టులో దావా లేచెను. అచ్చట కేసు ప్రోసీవయ్యబడినది. జిల్లాజడ్జిగారు అప్పీలు చేయగా క్రిందికోర్టు తీర్పు భాయము చేయబడినది. ఈ తీర్పునై మరల హైకోర్టునందు అప్పీలుచేయబడినది.

అప్పీలునందు అప్పీలులుపడునను టి. రిచ్చుడుగారు మాన్దెరి. స్థానికముగలు చట్టము క్రింద కారణంపడిన నిలంధనము సుయోచన గావాయెను. అప్పీలులు ప్రభుత్వమున కాక్షేపింప బడినవి. ఆతనిని విచారించు డ్రభుత్వమువారు ఎన్నికల కర్దువలెని దరియొకరి పేరును ప్రకటింపన దనియు, నాదించబడినది.

ప్రభుత్వవక్తమున గవర్నరు మెంటు స్టీడరు వాదించెను. 16, 144 వ కేక్షముల క్రింద నిలంధనముల తయారు చేయటకు ప్రభుత్వమునకు సంప్రదాధికారము గలదనియు, ప్రభుత్వపు టుల్తను పు ఖాయమై దనియు గవర్నరు మెంటు స్టీడరు వాదించెను.

కుడకు అప్పీలు ప్రోసీవయ్యబడినది.

స్థానిక వార్తలు

విశ్వభావ్యవర్గము:— విశ్వభావ్యవర్గ సంస్థాపక సభ గోల్లపేటలో 30 వ తేదీ ఆదివారము సాయంత్రము 6 గంటలకు జరుగెను. దీనికి డాక్టరు అనిలెనెంటు అధ్యక్షులుగ నుండిరు. అప్పుడు టి. బి. 55 టి. సదాశివశ్యామగారును, డాక్. సి. రంగసామి అధ్యుగాడెను, మి.నెన్. కానాజ్, వార్డ్. యన్. ఆరంజేలుగారును ఉపన్యసించెను.

గరకేపర్తి సోదరులచే వేయగానసభ:—

సా. ద్యమహిమ (గోపందప్ప నాయకులవీధి, వార్డు 6 వరు) 1928 సం॥ నెప్టెం బరునెల 23-వ తేదీ కనివారము సాయంత్రము 4-15 గంటలకు శ్రీమతులు, గరకేపర్తి సోపద్య లింగంజేతర గాడు, మదిలీపట్టణము - ముల్కీ, గరకేపర్తి గుల్లమ్మగారి వేరగారు, ఫిడేలు, వేలు నాయకరు గారు, చెన్నపట్టణము - ముద్దగారు.

కడకురుండల సంఘసమావేశము

అక్టోబరు 26 రవ తేదీ శుక్రవారమునాడు కడకురుండల సంఘసభ రాజంపేట గామమునందు జరుగెను గాన సభ్యులెల్లరు తక్కువ రా ప్రార్థనలుచేటి అవసరమహాసభవారి తీర్మానముల కను గొంది మండలమున జరుగవలసిన కార్యక్రమమునూ కానాడే కాంగ్రెసు కార్యక్రమముల చేర్చియు యే గొట్టు మునియితరమైన ముఖ్యులుగ నియమములగుంచి ఆలోచింపబడినది.

ప్రతాపగిరి భామమూర్తి

జీర్ణరసాయనము

అజీర్ణములను భుజించిన క్రమపును రక్తమును శరీరా మార్పు. అజీర్ణము మిగిలిన రోగములకు కారణము. దీనివలన జీర్ణకోశములందు రససాచము క్రమముగ కలిగి చుర్చుల మేర్పడి అయిపుక్షింపెను. 26 మూతల ద్వా వెల యు 1-4-0.

తామర తైలము

తామర, తిరు, గజ్జిక మండిది దద్ది 1-3 0-0-0 మూతము. అమృతాంజనము దీపో నెం, 7 తంబు కెట్టిపిధి ముదాను.

అంధులకు ప్రభుత్వము

1928 సం. సెప్టెంబరు నెల 27 వ తేది

గురువారము

అంధులకు ప్రభుత్వము:

మాండేటరీ పరిపాలనము.

అంధులకు ప్రభుత్వము మాండేటరీ పరిపాలనము అను కొత్త విధానమును ప్రవేశపెట్టెను. నాగరికమునందు మేనుకొనియున్న జాతులను స్వయంపాలనమునందు నుడిచిపెట్టెను. తుదికి వారిరాజ్యమును వారికి నప్పగించుట, మాండేటరీ అను పేరు వ్యవహరింపబడినది. ఇందు కొన్ని గుణములు మేనుకొనియున్నా వారైతేయులు బ్రిటిష్ వారికిని, సిరియా ఫ్రెంచివారికిని, నైర్వతి ఆఫ్రికా దక్షిణాఫ్రికావారికిని మాండేటరీ క్రింద వప్పగించెట్లుబడెను. మాండేటరీ పరిపాలనము ప్రజల పరాధీనతను సూచించదనియు మాండేటరీ బ్రతులకు భిన్నమనియు, ఇవి దాదాపుగ స్వతంత్రరాజ్యముల బోలియుండుననియు, సంధిసమయమునందు జెప్పుబడెను. మొదట ఎట్టి ఘనోద్దేశములతో బయలుదేరినను, ఒకజాతిపరిపాలనము వేరొకజాతి హస్తములలోనికి బోవునపుడు ఆట్టి యుద్దేశము లంతరించి, ప్రజలకు స్వపరిపాలనము గగనకుసుమ మగునని, యూహించినవారు గలరు. వెనుకనే నానారాష్ట్ర సంఘమువారితిని యుండు ననియు, మాండేటరీ రాజ్యములు పరిపాలనపు రిపోర్టులను నానారాష్ట్ర సంఘమున కెప్పటికప్పు ఉంపుచు, వారికి బాధ్యత వహించవలయు ననియు, అందుచే నెట్టి యుద్ధ వము వాటిల్ల నేర దనియు ఉపశాంతివచనములు దెలుపబడుటగాని, అవి ఫలంహితములయ్యెను. నానారాష్ట్రసంఘము బలముగ నుండి తన యధికారమును నిర్భయపై చలాయించుటకు శక్తిగలిగి యున్నచో, వేరు ఫలితములు జేకూరెడివేమో దెలియదు. నానారాష్ట్రసంఘము నిర్వీర్యమై యుండుటచే, మాండేటరీ రాజ్యముల పరిపాలనము పరాధీనదేశముల పరిపాలనము బోలి యున్నది. మాండేటరీలు నల్లజాతుల దుర్దశను పెంచుటకును, తెల్లజాతుల ప్రాబల్యమును అతిశయింపజేయుటకును బనికి వచ్చుచున్నవి. వెనుకటి గంభీరోద్దేశములు మూలబడుచున్నవి. దక్షిణాఫ్రికా తన మాండేటరీను దుర్బలము గావరచే నని, ఎవరో దెలుపుటయగాక, నానారాష్ట్రసంఘము వారేర్పరచిన విచారణసంఘము వారే నిర్ణయించుటచే, సందేహ ముండజాలదు. విచారణసంఘమువారు మాండేటరీల గౌరవమును కాపాడుటకు ఇంకను తేల్చి జెప్పియుండురు. ఆసలసత్య మింకను ఎంత ఘోరముగ నున్నదో యూహింపవగును.

ఇంతవరకు దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వము తమ పరిపాలనము గూర్చి ఒక్క రిపోర్టునయినను పంపలేదు. ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశమేదియో తెలుపవలయునని కోరెనను, వారు తెలుపరయిరి. బడ్జెటు సమయమున స్పష్టము సేనాని యిచ్చిన యుపన్యాసమును చదువుకొనవలసిన దని, ప్రభుత్వప్రతినిధి విచారణసంఘమునకు సూచించెనట. వీరికింతవరకయినను అనుగ్రహము గలుగుట మేలేగద. కాని, స్పష్టము సేనాని ప్రసంగమును ప్రమాణముగ గైకొనుటకు, విచారణ సంఘమువారు సమ్మతించరయిరి. స్పష్టము సేనాని రాజకీయసమావేశములో

నిచ్చిన ప్రసంగము నిష్పక్షపాతముగ నుండునని వారు తలంపకబోయిరి. పెద్ద కబురుల జెప్పెడి స్పష్టము సేనాని ప్రతాపాక్షులు బనికిరాకబోయెను. నైర్వతి ఆఫ్రికా పరిపాలనలలో నొక రగు మేజరు హార్బుస్ గారి సమాధానములు పక్షపాతముతో గూడుకొనియున్న వని, విచారణ సంఘము నకు దోచెను. ఏలనన, దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వాధికారులు దెలిసినటుల, వారి పరిపాలనము నడు సామ్యముగ నుండుచో ప్రజల తేల తిరుగబడవలయును? ప్రభుత్వముపై ప్రజలైన అవిశ్వాసమే తిరుగుబాటుకు కారణ మని, విచారణసంఘమువారు సూచించిరి. పరిపాలనాస్వభావమును తెలుపుట కింకేమి గావలయును? నైర్వతి ఆఫ్రికాలో, విద్యాధికులగు తెల్లవారుగూడ నేటివలె లెను కూడిగముజేయుటకు మూలమే స్పష్టపరచినటుల భావించుచున్నారట. ఇట్టివారు ప్రజలను స్వపరిపాలనను నతిచిత్తు చేతురిదికే నైన తలంపవీలగునా? ప్రజల దాస్యము ఇంకను వృద్ధియగుటకే, వీరి పరిపాలనము బనికి వచ్చుచున్నది. మాండేటరీ ప్రభుత్వము ప్రజల ఆర్థిక, నైతిక, సాంఘికాభివృద్ధిని సత్యధికముగ పెంపొందింపవలయునని నిబంధనగలదు. దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారి తేలుజేసిరి? ప్రజలు తమకష్టములగూర్చి ఎన్ని మొరల జెట్టినను, వానిని లక్ష్యపెట్టకబోయిరి. పోలీసువారిని కంటి ప్రజలను భయపెట్టజొచ్చిరి. ప్రజలు నిరాశజెంది, తిరుగుబాటు జూపిరి.

తిరుగుబాటు నణచుటకు దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు పయోగించిన పద్ధతులను విచారణ సంఘమువారు రామోదించరయిరి. తిరుగుబాటు దారులు పలాయితలై ఒక ప్రదేశమునందు దాగుకొనినపుడు ప్రభుత్వసైనికు లాక్రదేశమును విమానములతో ముట్టడించిరి. అందు స్త్రీలు పిల్లలు గల రని యయినను లెక్కింపకబోయిరి. సివిలుపరిపాలకులు మిలిటరీ కార్యక్రమమును స్వయముగ నిర్వహించుట ఆక్షేపకార్హమనియు, ప్రజలకు పరిపాలకులపై నమ్మికదగ్గుననియు, విచారణసంఘమువారు దెలుపుచున్నారు. మాండేటరీ పరిపాలనము, ముందుగ ప్రజలక్షేమమును కాపాడవలయును. అపియ్యట తెల్లవారి క్షేమము నాలోచింపవలెను. అందుకు మారుగ స్వల్పసంఖ్యాకులగు తెల్లవారి క్షేమమును ప్రధానముగ నెంచి, దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వము పాటుబడెను. పరాధీనదేశముల నేరితినిజరిపాలించుట జరిగెను. పశుబలమును ప్రయోగించి తమ అధిక్యమును నిలుపుకొనుట, బలహీనమునకు సూచనముగాని, బెన్నత్యమాచనము గాదనియు, మాండేటరీ ధర్మమునకు దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వము భిన్నముగ ప్రవర్తించుట శోచనీయమనియు, విచారణసంఘమువారు బిష్టపరచిరి. కేనియాలో నేమి, దక్షిణాఫ్రికాలో నేమి, ఆఫ్రికా ప్రజలను బాగు చేయుటకై భారతీయుల హక్కులను తాము నిరోధింపవలసివచ్చెనని సమాధానము జెప్పెడితెల్లవారినుడువులు ఎంతవరకు సత్యములో దీనినిబట్టి గనుగొనవచ్చును. నానారాష్ట్రసంఘ మేర్పరచిన విచారణసంఘమునకే వీరిచర్య లింత పెగటుగ నుండ, ప్రజలకెటులు యూహింపవచ్చును. మాండేటరీలనియు, బ్రస్తులనియు, వేర్వేరుపడదుల నెన్నిటిని గల్పించినను, తుదికి ఫలిత మొకటియే యగుచున్నది. విల్లునుగారు ప్రతిపాదించిన స్వయం నిర్ణయధర్మమును తెల్లజాతుల వారంగీకరించి, తదనుగుణముగ పునర్నిర్మాణపు ఏర్పాటులగావించి యున్నచో, విజయము గలిగెడిది. అందుకు మారుగ బూటకముతో ప్రాద్దుబుచ్చుటచే, ప్రపంచము నందు దుఃఖమును అకాంతియు జనుకముగ చున్నది.

జర్మను లాంగుబాటు

సాత్విక క్షినిరోధమును కొనసాగించుటకు డాక్టరు క్యూనోగారు జూపినపట్టుదల, కొత్త జర్మను ఛాన్సుల రగు డాక్టరు ఫ్రైనుమెనుగారు జూపరయిరి. తాత్కాలిక లాభనష్టములను వదిలి, ప్రజలను కష్టములనుండి దప్పించుటకు వీరు బూనుకొనిరి. ఇందుకు ముఖ్యసాధనము సాత్విక నిరోధమును వదలుకొనుటయేగద. ఫ్రెంచియు ఇతరపరిపక్షములకన్న, సాత్వికనిరోధము విషయమై ఎక్కుడు భీతి జూపిరి. సాత్వికనిరోధమును ముందుగ వదలుకొనినగాని, తాము ఇతరవిషయముల నాలోచింప మని ఫ్రెంచివారు గట్టిగ దెలుపుచుండిరి. ఫ్రైనుమెనుగారు సాత్వికనిరోధమును వదులుకొనుటచే, ఫ్రెంచివారికి ముఖ్యముగా గావలసిన కార్యము చేయరేగది. ఇంత కాలము నుండియు పెక్కు కష్టము లకు లొనై, హింసకు గడంగక, దేశగౌరవము కొరకుపలు విధబాధల నొందిన జర్మను కార్మికులేమి, జర్మను ధనకులేమి, యూరపునకు కొత్తమార్గము జూపిరి. జాతీయకార్యనిర్వహణమునకు, కశుబలము గాక వేరొకసాధనము గలదని నిరూపించిరి. ఫ్రైనుమెనుగారు తాత్కాలిక కష్టములను నివారించుటకు ఆమూల్యమగు సాత్వికనిరోధమును వదలుకొనుటలో ఎంతవరకు వివేకముజూపిరో కాలమే దెలుపగలదు. ఫ్రైనుమెనుగారిచర్యను ప్రజల మోహించుట లేదని, వారికి గల విప్లవభయమే దెలుపుచున్నది. ప్రజలు అసంతృప్తులైతిరుగుబాటు జూపినదాని నణగద్రొక్కుటకు ఫ్రైనుమెనుగారు సంసిద్ధులగుచున్నారు. ఫ్రైనుమెనుగారి నిర్ణయము ప్రజలలో మిక్కుటముగ నశాంతి గలిగించుటల దోచును. జర్మనీ రాజకీయ నానాటికి తిరిగిపోవుటయు సాత్వికనిరోధమును కొనసాగించు కొలదియు జర్మను లనుభవింపవలసిన కష్టములు మిక్కుటముగా నుండుటయు, ఫ్రైనుమెనుగారి చర్యను ప్రేరేపించియుండును. ఇంత కాలమునకు తమవంతము నెగ్గనని ఫ్రెంచివారు సంకల్పము జూపవచ్చును. కాని, ఇప్పటికయినను తమవంతమును వదులుకుని నష్టపరిహారము విషయమై పాంకేయగారు సమాధానమున కంగీకరించిన మేలుగనుండును. అందుకు మారుగ వీరు మైలాకు పద్ధతిని విడువనిచో, సామ్యుజేతికవచ్చుట దుర్లభమగును. జర్మనీలో అంతరంగిక సంతోధ ము దయించుచో, నష్టపరిహార మేమూత్రము చిక్కద. అందుచే జర్మనులను నిరాశాభూయిష్టుల గావించక, సామోపాయములచేతనే తమ కార్యములను సాధించుట ఫ్రెంచివారి కర్తవ్యమగును. కాని బలగర్వితులగు పాంకేయగారు సామ్యమార్గము ననుసరింతురని దోచదు. బ్రిటిషు మంత్రికిని, ఫ్రెంచిమంత్రికిని ఏమి ప్రసంగము జరిగినో, ఎట్టి సమాధానము గుదిరెనో బయల్పడలేదు. సిన్నటిదినము బాల్టువినగారు మంత్రివర్గము ఎదుట జరిగిన వ్యత్యాసమును తెలిపియుండురు. రాజోపు, సోమవారమునాడు, ఇంపీరియల్ కాన్ఫరెన్సు గూడునపుడు, బాల్టువినగారు తమ యుద్దేశమును బహిరంగముగ దెలిపెద రని వార్తలు దెలుపుచున్నవి. ఫ్రాన్సు జర్మను సంరంభమునందు, బ్రిటిషువారి ప్రోద్బలము ఫ్రాన్సును కడలింపజాలకబోయెను. ఫ్రాన్సు జర్మను వివాదము, పెద్ద చిక్కును దెచ్చిపెట్టుచున్నది. అన్యరాజ్యములను ఆక్రమించుట ఎంతవరకు సముచితము? ఫ్రాన్సు జూపిననిరంకుశమార్గమును ఇట్టిగూడ అనుసరించినది. ఇతరజాతులుమాత్రమనుసరింపవా? ఇట్టి చర్యలను నిరోధించుట కేవలం సాధనముగలదా? లేక ప్రపంచమున జలమే రాజ్యము చేయవలయునా?

వెనుకటికలు తలయెత్తుట

ఇంగ్లండునుండి కొంతకాలము క్రిందట, స్వేచ్ఛా వాణిజ్యమా, లేక రక్షణపద్ధతియూ, ఏది యవలంబింపబడును ప్రశ్నపై రాజకీయకక్ష లేర్పడెను. లిబరలు కన్సర్వేటివు కక్షలు చాలకాలము ప్రబలముగ నుండెను. కాని రానురాను యీ సమస్య వెనుకకు బోయి, ఇంగ్లండు ప్రశ్న ప్రాబల్యము వహించెను. దీని సనుభవించి, లిబరలు, యూనియన్ స్ట్రవర్టుము లేర్పడెను. ఇంగ్లండు ప్రశ్న పరిష్కార మగుటచే, ఈ కక్షలంతరించినవి. మరల, వాణిజ్య కక్షతులకు సంబంధించిన పక్షములు బైకివచ్చునని పరిశీలించుట దెలుపుచున్నది. వాణిజ్య రక్షణమా, స్వేచ్ఛావాణిజ్యమా యను ప్రశ్న ఇంగ్లండు నిపుడు కలవరపెట్టుచున్నది. ఇంగ్లండులో పనిలేనివారి స్థితి చాల చిక్కుగ నున్నది. దానిని పరిష్కరించు మార్గము దోచకున్నది. ఇంగ్లండు వాణిజ్య మిపుడు ఖీణదశయందున్నది. విదేశీవస్తువుల సంఖ్యాకములుగ ఇంగ్లండునుండి జొరబడుచున్నవి. జర్మను, అమెరికను వస్తువులు ఇంగ్లీషు సరికులకన్న చోకగ నుండుటచే ప్రజలు వానిని కొనుచున్నారు. విదేశీవు వర్తకముతో పోటీపడుట ఎటులను ప్రశ్న ఇంగ్లండును కలవరపెట్టుచున్నది. వాణిజ్య రక్షణము గొరువారు, విదేశీవు సరుకులపై సుంకములను బలముగ విధింపవలెనని దెలుపుచున్నారు. స్వేచ్ఛావాణిజ్యవాదు లది పనికిరాదని వాదించుచున్నారు. ఉభయపక్షములకును పెద్ద వివాదము నడుచుచున్నది. ఈ వివాదము బెరుగుచో, అడుగున బడియున్న లిబరలుపక్షము మరల బైకివచ్చుట కెంతయనను అవకాశము గలదు. లాయడుబార్నిగారి బోలు రాజకీయక్రము ఖులు మరల నాయకులగుట కిది యనకూల లేరుణము.

గాంధీమహాత్ముని విడుదల

గాంధీమహాత్మునివిడుదలగూర్చి ఇంగ్లండులో గూడ నాలోచన జరుగుచున్నట్లు దెలియుచున్నది. గాంధీమహాత్ముని నలుకుబడివలన, దేశమునందు అహింసపై విశ్వాసము, గుడిరెననుటకు సందియము లేదు. వంగదేశమునందు ప్రబలిన అరాజకోద్యమ మంతరించుటయే ఇందుకు ముఖ్యనిదర్శనము. దేశ శాంతికి మహాత్ముడు తోడ్పడినంత గాఢముగ మరి యొకరు తోడ్పడలేదనుట నిశ్చయము. శాంతిరక్షణకు, మహాత్ముని స్వేచ్ఛగ నుండినిచ్చిన మిగుల లాభకరముగ నుండెడిది. ఇటు ప్రజలకును అటు ప్రభుత్వమునకును మేలుగనుండెడిది. మహాత్ముని వంటి సత్యధనుని కారాగృహమున నుంచుటచే, దేశవైఖరియందు కొంత మాత్పు గలుగుచున్నట్లు, బ్రిటీషు ప్రజలు కనిపెట్టెదని దెలియుచున్నది. అందుచే గాంధీమహాత్మునివిడుదలను భారతీయుల కన్నను అంగ్లేయులెక్కుడుగ నాశీంపవచ్చును. అట్టి తీరి ఇండియాకేగక ఇంగ్లండునకు డ గాంధీ మహాత్ముడే రక్షకు డగును. గాంధీమహాత్ముని జన్మదినము సమీపించుచున్నది. ఆ దినమున హిందూదేశమంతయు మహాత్మునిపై గల భక్తిని గనుబటచి, అతని యాదర్శముల ననుసరించుటకు దృఢనిశ్చయమును బూని, ప్రపంచమున కావిషయమును వెల్లడిజేయుట యవశ్యక ర్తవ్యము.

కాంగ్రెసు నిర్ణయము

కాంగ్రెసు నిర్ణయ మెంతయో శాశ్వతముగ నున్నను, దానిని ప్రతిఘటింపకుండుట ధర్మమని నూచించి యుంటిమి. రాజగోపాలాచార్యులు గారును ఇటులనే హితమొసగిరి. శాసనసభా జహిష్కారమును బోధించుటకు ప్రత్యేకసంఘము

నేర్పరుచుట భావ్యము గాదని, ఆచార్యులుగారు నూచించిరి. వీరిఫలహాను ఎల్లరును అనుసరించుట యుక్తము. కాంగ్రెసు నిర్ణయములను చులకనజేసి స్వరాజ్యపక్షమువారు కాంగ్రెసుప్రతిష్ఠ కిదివరకు భంగము గలిగించిరి. దానిని కాపాడుటకు ప్రత్యేక కాంగ్రెసు సమావేశము జరుపుట యవసర మయ్యెను. కాంగ్రెసు నిర్ణయము నింతవరకును ప్రమాణముగ గౌరవించుచున్న అసహాయవాదులు దానిని ఛిక్కిరించుచు స్వరాజ్యపక్షము వారినను కించించుచో, దేశభ్యుదయమునకు ప్రతిబంధక మేర్పడ గలదు. సమాధానతీర్మానము సతీకర మింపక, మహాత్ముదాల్గారు కోరినరీతిని నిర్వాణ కార్యక్రమమును శ్రద్ధతో నిర్వహించుటయే, అసహాయవాదుల ముఖ్యధర్మము.

మంత్రులస్థానము

ట్రీబ్యూనువృత్తికి మంత్రులస్థానము గూర్చి యొక్క ప్రశ్న నడుగుచున్నది. సంస్కరణశాసనముక్రింద, రాష్ట్రీయశాసనసభ లిపుడు రద్దు జేయబడెను. కొత్త ఎన్నికలు జరిగి నూతన శాసనసభలు మున్ముం జేర్పడ నున్నవి. శాసనసభ్యులు తమ స్థానములను కోల్పోయిరి. వీరిలో జేసిన మంత్రులస్థానమేమని ట్రీబ్యూను వృత్తి ప్రశ్నించుచున్నది. మంత్రులకును శాసన సభ్యత్వము ముగిసినది. శాసనసభ్యులుగ నుండుట చేతనే, వారు మంత్రులుగ నియమింపబడిరి. అట్టి తీరి, శాసనసభ రద్దయినను, మంత్రులు తమ పదవులను నిర్వహింప వీలుగనా? సంస్కరణశాసన మునం దిందుకు ఏర్పాటేమి గలదు? లేక, శాసన సభ్యులు గానివారు ఆరమాసములవరకు మంత్రులుగ నియమితులు గావచ్చునను నిబంధన ఇందుకు వర్తించునా? వర్తించినను, గవర్నరుగారు మంత్రులను మరల నియమింపవలదా? ఈ సందేహములకు సమాధానము వెలువడుట యవసరమగుచున్నది.

ఆదర్శములు: వానిసాఫల్యము

రాజప్రతినిధిగారు సిమ్లాలో విద్యార్థుల ఎదుట ప్రసంగించుచు, చక్కనిహిత మొసగిరి. విద్యార్థులు బాల్యముననే ఉన్నతాదర్శప్రేతులగుట భావ్య మనియు, మున్ముందు అట్టి వారే క్లిరిని బడసెన రనియు, రాజప్రతినిధిగారు నూచించిరి. కాని హిందూదేశమునందు ఉన్నతాదర్శముల గలిగినందుకు ఫలిత మేమగుచున్నది? దేశభక్తిని గనుబటచుచు, మార్క్సిభూమికి స్వాతంత్ర్యమును గోరుటకన్నను యవకులకు ఉన్నతాదర్శముండునా? అట్టి భావముచే ప్రేరేతులై పాటు బడెడి వారే, కారాగృహములు నిలయము లగుచున్నవి. తాము ఉన్నతాదర్శములకు తగు గౌరవమును జూపుచో, రాజప్రతినిధిగారి ఫలహాకు ఎక్కుడు విలంబయిండును.

రాజప్రతినిధిగారు : నెహ్రూగారు

పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారిచ్చిన తంతి వార్తకు రాజప్రతినిధిగారు బహులుజెప్పిరి. కుమారులగు జవహర్లాల్ నెహ్రూగారికి "లీగల్" సహాయమిచ్చుటకై పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు నాభాకు వెడలుటకు ఎట్టియాజ్ఞేవణ లేదనియు, కాని విచారణ ముగియగనే వారు నాభా సంస్థానమును విడువవలెననియు, నాభాలో నున్నకాలమున రాజకీయవిషయములలో పాల్గొనని పూచీ పడవలెననియు రాజప్రతినిధిగారు నూచించిరి. నాభా యధికారులు గోరిన రీతినే రాజప్రతినిధిగారును గోరిరి. అధికారపరిష్కను కాపాడుటకే రాజప్రతినిధిగారు పూనుకొనిరి. ఇంతకన్నను వేరుగజరుగనని యనుకొనువా మందరు.

నాభాసత్యాగ్రహము పండిత మోతీలాలుగారి తంతివార్త

రాజప్రతినిధి ప్రత్యుత్తరము పూచీకత్తు నియోగిక తప్పదు

పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారిజనూరు డగు పండి జవహర్లాల్ నెహ్రూగారును, ఆచార్య గిద్దాపి, కే. సంతానం (చెన్నైకురి) గార్లును డిల్లీలో జరిగిన ఆదవర కభిసంఘి శాఖా సత్యాగ్రహ కథిణి స్వయంగా చూచుటకు జయితునుట బెళ్లగా అచట నొక అకాలిజితో పాటు యానాడుటలను ముగ్ధుని గూడ ఆరెఱుచేసిరి. సంతానంగారనగాజే మంజూబు రాష్ట్రీ కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడగు పండిత సంతానంగారని కొందరు కలండుచున్నారు. లాహోరు సంతానంగారిని ఆరెఱుచే యు లేదు. చెన్నై కురి సంతానంగారిని ఆరెఱుచేసిరి. ఈ సంగతి తెలియగానే పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు నాభాకు వెళ్లదలచి ముందుగా నాసగిరి రాజప్రతినిధిని శాఖాసంస్థానము ఉద్యోగమును కలిపివార్ల మూలమున తెలిపి శాఖాకు వెళ్లిరి. మీరు మీకుమారుని చూచినవెంటనే నాభాసరివార్డును కదలి పోవలెను, ఈలోగా నిచట రాజకీయాద్యోగమును జరుప పూచీకత్తునియ్యాలె" అని శాఖాసంస్థాన పాలకాద్యోగి మోతీలాలుగారికి తెలిపెను. మోతీలాలుగారిండుల కంగీకరింపక రాజప్రతినిధికి మరల తిరిపివార్డునవి దానికి ప్రత్యుత్తరము కొరకు సరిపించుట అంబలాలో నుండెరి.

రాజప్రతినిధి ప్రత్యుత్తరము

మీకుమారునిపైని లేబడిన కేసులో, చేయబడిన శాఖి యాశ్రయసంబంధ మగు శాసనముగూర్చిన సహాయమునంజెను మీరుచయితుడు మీకెట్టి అభ్యంతరమును కలుగదు. కాని విచారణ ముగియగానే మీరు సంస్థానమును వదలి పోవలెను. ఈలోగా నాసంస్థానమునం దెట్టి రాజకీయాద్యోగన నమాను జరుపనని పూచీకత్తునియ్యవలెను" అని రాజప్రతినిధి పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారికి ప్రత్యుత్తరమును పంపెను.

నాయకుల కేసు విచారణ

పండిత జవహర్లాలుగారు మున్నగు ముగ్గురు కాంగ్రెసు నాయకులపైనను లేబడిన కేసు విచారణ శాఖాదల్లా భావ్యమై యున్నది. (అ. వె)

కీచలూగారి ప్రకటనము

కృష్ణస్వామిశర్మగారి అభిప్రాయము నాభాసత్యాగ్రహమున అకాలిసాదరులే జయప్రథము గాజరుప గలుగుదురు. కాంగ్రెసువారందు ప్రవేశించినచో అకాలిం ప్రవేశించి మగు కట్టుబాటుకు భంగము కలుగగలదు. అకాలిలు మంచి కట్టుబాటును ఏర్పరచి గడిజేరి యున్నారు. దౌర్జన్యమునకు గడంగుండ కష్టములకు తాళగలరు. కాంగ్రెసు వారు వెలుపలనుండి అకాలిసాదరులకు సహాయము చేయుచున్నచో వారికి మరింత బలము చేహుగలదు." అని ఆ. బా. కాం. సంఘాధ్యక్షుడగు సంగన్నులు మండలకాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శియునగు కృష్ణస్వామి శర్మగారు డాక్టరు కీచలూగారికి కలిపివార్డునవి. (అ. వె)

నేటు జమునాలాలు బజాజుగారు

అహమదాబాదులో స్వాగతసభ

26 వ తేదీ రాత్రి అహమదాబాదులో గొప్పబహిరంగ సభ జరిగినది. నేటు బజాజుగారు త్యాగమును శాశ్వతము సత్యాగ్రహవిజయమును అభిసందించుచు తలపురు ఉపన్యసించిరి. బజాజుగారు ప్రత్యుత్తర మొసగిరి. శాశ్వతములో సత్యాగ్రహ మొనరించి చెరసాలను పోయినవారిలో యితర వలంటిను ఉంధునిం విజయములయందు నేనుభవించిన కష్టము చాలతక్కువ. నాభాలోగాని బాల్గోలిలోగాని సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించుట అధికమగు ప్రయత్నము చేయవలెనని బజాజుగారు పుడిపిరి. (అ. వె.)

నినుకొడవలూ నానులవరం అగ్రవరం గ్రామ
మండు శ్రీవాణ్ణింధునిలయ ప్రథమశాస్త్రి కొన్నివనభ అక్టోబరు
సెల-15న తేదీ సోమవారము జరిగెను. బ్రహ్మశ్రీ వేదమూర్తు
లలాన వెల్లంకి వె కట సుబ్బయ్యశాస్త్రి గారు అగ్రవరాధిపత్య
ము వహించురు.

రెవెన్యూ వార్తలు

జరనులు లోబడుట

రెవెన్యూ బాధ్యత

లండన్, నెవ్రెంబరు 25:—రెవెన్యూ డివిజన్ ప్రెజ్డెంట్ జనరల్ బెన్జమిన్ థామస్...

ఈలోపుకే రెవెన్యూ డివిజన్ ప్రెజ్డెంట్ జనరల్ బెన్జమిన్ థామస్...

నూతన ఆర్థిక వ్యవస్థ

రూరల్ మరల పరిశ్రమలను పెంపొందించు ఆర్థిక సహాయకానికి...

ప్రభుత్వమువారి కంగారు

జర్మనీ లోబడుటచే మొదట నిర్దేశించిన బొంబే డియ, బవేరియాలో...

చాన్సిలరు

ఆర్థిక పరిస్థితి అసంతోషకముగా ఉండుటచే సాత్విక నిర్మాణము...

అక్రమణ అధికారులకు మోపురిక

పార్లమెంట్, నెవ్రెంబరు 25:—జర్మనీ లోబడుటచే సాత్విక నిర్మాణము...

పార్లమెంట్ సెషన్

లండన్, నెవ్రెంబరు 25:—జర్మనీ లోబడుటచే సాత్విక నిర్మాణము...

బెల్జియం అమెరికన్లు తృప్తిపడటం

బ్రుక్లిన్, నెవ్రెంబరు 25:—అమెరికన్లు బెల్జియం నుండి తిరిగివచ్చిన...

వాయుకులతీర్మానము

వెర్మోన్, నెవ్రెంబరు 25:—అమెరికన్లు బెల్జియం నుండి తిరిగివచ్చిన...

ముందుబాగ్

లండన్, నెవ్రెంబరు 25:—అమెరికన్లు బెల్జియం నుండి తిరిగివచ్చిన...

రెవెన్యూ ప్రత్యేక రాష్ట్రవాదులు

రెవెన్యూ నిరంకుశాధికారము-డిప్లొమెట్ సిస్టమ్ ఈ ముద్రవము ఉపద్రవం

లండన్, నెవ్రెంబరు 25:—రెవెన్యూ డివిజన్ ప్రెజ్డెంట్ జనరల్ బెన్జమిన్ థామస్...

బిటిషు ప్రధానామాత్యుని ప్రకటనము

లండన్, నెవ్రెంబరు 25:—రెవెన్యూ డివిజన్ ప్రెజ్డెంట్ జనరల్ బెన్జమిన్ థామస్...

జర్మనీ సాయకారము సామాజిక సహకారము, వాడు బహిష్కారము...

లండన్ - పార్లమెంట్

వైమానిక ప్రయాణము

లండన్, నెవ్రెంబరు 25:—లండన్ నుండి పార్లమెంట్ సభ్యులు...

బల్గేరియా-కమ్యూనిస్టులగుబాటు

సేనలు అడంచుట

సోఫియా, నెవ్రెంబరు 25:—నూటి 400 కమ్యూనిస్టులు సోఫియాలో...

బవేరియా ఆందోళనము

అంతఃకలహావృద్ధి

లండన్, నెవ్రెంబరు 25:—బవేరియాలో ప్రజలలో ప్రజల కొట్టుకొనియుద్ధము...

సోవియటు ఉద్యమ ప్రచారము

వెర్మోన్, నెవ్రెంబరు 25:—వెర్మోన్ లోని గ్రామాలలో సోవియటు ప్రచారము...

దక్షిణ ఆఫ్రికా రాజకీయములు

కార్మిక నాయకుని యభిప్రాయము

దర్బన్, నెవ్రెంబరు 25:—దక్షిణ ఆఫ్రికాలోని కార్మిక నాయకులు...

నామ బాధితులకు తమ నిర్దాతలను చీల్చివేయటం...

బాధితులకు: కార్మికుల బంధించే దృఢపథము...

తురుష్క రిపబ్లికు ప్రభుత్వము

రాయన్న ప్రకటనము

లండన్, నెవ్రెంబరు 26:—తురుష్క రిపబ్లికు ప్రభుత్వము...

ముస్తాఫా కామల్ పాసాగారు మొదట అధ్యక్షులైనచో...

జాపానుసహాయము

టోక్యో, సెప్టెంబరు 25:—రక్తము 100000000 ఎన్నుల ముల్తము భూగర్భమున నిలువినదేక చరిత్రను ఆశి తోను బాధపడుచున్న ప్రజలకు సహాయము చేయవలెనని ప్రభుత్వమును రుద్దుచున్నది. 170,0000 మంది ఒక్కటోకి యేలలోని బాధపడుచున్నాడు. ఇందులో కొంతసామ్యుతో తాత్కాలికముగా పాకము చేసెదరు. విశేషములనుండి ఆహార సహాయమును కొనటకు 300,000000 ఎన్నుల సామ్యును ఒక్కటేలును పంపివచ్చునునని నిశ్చయించిరి. భూగర్భము గల్గిపోయి ఒక నెలకుపైను వైద్యకాసమును అయిలుతో బెట్టె నను. యొకసామ్యు భూగర్భములను 47000 వేల ఒక్కటేలు (పుట్టుచేయనిది) తగులదేని అంచనావేసిరి.

జాతీయనిత్యభ్యుల రాజ్యమును కాపాడుట

ఇతిరులు, జాతీయనిత్య జేరినవారి రాజ్యమును దండెత్త వుండే ప్రాంతములను కాపాడేయవలెనని జాతీయనిత్య సభవారు విధింపజేసిరి. ప్రతిరాష్ట్రముయొక్క భూగర్భపరిస్థితులను వైద్యక సర్వరూపములను ఆలోచించవలెననియు, ఎంతవరకు తన ప్రాంతములను ఉపయోగించవలెనో నిర్ణయించుటకు ఒక్కొక్క సభ్యునికి అధికారముండవలెననియు కనడావారిత్వమును సూచించెను. 29 గురు అనుకూలముగ నుండిరి. ఒక పెరిషియా ప్రతిపాదనమును, 18 గురు ఓటు ఇచ్చలేదు. తుదకు అధ్యక్షు లిత్వమును సంగీకరించిరిగాని నిరాకరించిరిగాని 1 ని జెప్పుక జాతీయనిత్య సభకు తెలియజేసిరి.

సామ్రాజ్య ఆధిపత్య

కార్యక్రమమును గూర్చి సభా ప్రతినిధులందరూ చర్చించిరి. సభ జరుగుచున్నంత కాలము వీరందరూ ఒకదొరులతో ప్రస్తావించుచుండవలె ననియు అందరూ కలిసి చర్చించుటకు ఇదియే ప్రధమమని తెలియజేసిరి.

చీనాదొంగలు

ఇద్దరు శ్రీస్త్రమక ప్రచారిణులను శ్రీలను ఎత్తుక పోయిరి తెలియచున్నది.

రెడ్డిగి గిరిలో 16 గురుగనులపరివాండను మాత్రము రక్షించి బయటకు తీసిరి.

జననామాత్య

టోక్యో, సెప్టెంబరు 25:—జననామాత్యునుగూర్చి అంతర్జాతీయమండలి పంచాయతీ సభనువారి నివేదికమును రాజు దాచుల సభవారు ఆలోచించిరి. నేను జరుగుటకు హామీగను, జరిగిన తరువాతను గ్రీకు ప్రభుత్వమువారు ఉపేక్ష జేయుటచే కొంతవరకు నేరములని పంచాయతీవారు తెలియజేసిరి. 27 తేదీని కార్యక్రమము భారీజేయుటకు ముందు గ్రీకులు 50000000 మైలల నీరువలెనని ఇటలీయవారు కోరును. ఇంకను పూర్తి విచారణ జరుగువరకు నేదియందవలెనని ప్రభుత్వము వనెను. అండో నుండి ప్రభుత్వపుకు ఉత్తరపు భాగ్యవరకు చచ్చుక చేపట్టినకు (26-9-23) ఆపుజేయవలె ననిరి.

కార్యక్రమము దీనిని 27 తేదీకి గ్రీకులకు స్వాధీనము చేయ జరుగని ఇటలీయవారు తెలియజేసెను.

కీ. శే. రిప్పన్ ప్రభువు

రిప్పన్ ప్రభువు చనిపోయెను. ఈయనకు వారసులు లేరు

మంత్రుల ఉద్యోగపరిమితి

రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసభలు అంతరించునపుడు ఇదియ ప్రభుత్వమును క్రింద నిర్మించిన మంత్రులను యేమచేసేవలెనని కోవలెను. ఎక్కువకంటే సభ్యులలో 400 కు సభ్యులకులకు పలుకుబడి నిలియుండుటచే వీని మంత్రులుగా జేసిరి. కాంగ్రెసు సభలు యుత్తివేయకనే వీరి యధికారమునందు యెన్నిక సభ్యులకు అంతరించును. దానితోపాటు మంత్రులనుమాడ అంతరించవలెను. అప్పుడు గవర్నరులు ముగిసినో లేక భరణకాసన సభలకు ఎక్కువ పలుకుటకు కిద్దముగా నున్నవారి నెవనో నుం డ్రెయింగుగా నిలుపువలెనను. కాని కాంగ్రెసుసభలు మాగిపోయినపుడు యావని జరుగుటకు సర్వజేయవలసిన విషయములెవర వేరకొని రిండుటి లేక 4 వరకులే 2 వ భాగమునున్నట్లు “సాంక కాంగ్రెసుసభలో తిరిగి యెక్కువకంటే 6 వరకు నిలచి ఏ మంత్రులు తన పదవిగాను దుండకూడదు” అననగుట యీ సందర్భమున ఉపయోగించు నెడల నూతనముగా మంత్రులను నియమించుకొనుట అవసరముండదు. (టిబ్యూన్)

అమెరికా ఆధ్యక్షుని కొడుకు

పాగాకుతోచుట్టులు చుట్టువని

దినమునకు 9 గంటలు పనిచేసి 14 పిల్లింగులు గడించును

ప్రభుత్వము హార్డింగుగారు చనిపోయిన పిమ్మట కూడి గారు అమెరికాజేతమున కధ్యక్షుడయ్యెను. తండ్రికి గొప్పవక విలభించినపిమ్మట గూడ కూడిగారి కొడుకు కార్లిన అను నతడు 14 ఏండ్లవాడు మామూలు కూలిపని మానలేదు. అతడు నిత్యము తనన్నేకూడదను మరెయ్యక బాటనితో బైసికిలు వెక్కి తనయుంటునుండి మెసాచుసెట్సులోని వాట్సోలునందు డిక్సన్ నుడే అనునర్తకు డేర్బర చివ పాగాకు ఫ్యాక్టరీకికొట్టును. అచట నతడు లేతుమిదపాగాకును చుట్టులు చుట్టును. అతడు దినమునకు 9 గంటలు పనిచేయును 14 పిల్లింగులు కూలియిచ్చెదరు. “ఏమోయి మితండ్రి వ్రెసిడెంటు అయినాడే” అని ఎవరూని అనగా “అవునండీ. అలాగే తెలిసిందిగాని నన్ను ఏపాకలో పనిచెయ్యవలెనో” అని కార్లిన అడిగెను.

అమెరికాలో కంఠము నులిమి చంపుట

ముప్పదియైదేండ్లలో 3497 మంది నిటుల హత్యచేసిరి నాగరికత కల జేతములగా అగ్రగణ్యుని పొడవను అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రములలో మిక్కిలి హాకకును దాకణ సద్భియున్నది. వెకక హిందూజేతమున భగ్గులను హంతకులు చేరుమాటతో పీకే బింది చంపు చుండియు అమెరికాలో చేతులతో కంఠమును నులిమి బంతుకమున చంపెదరు. దీనిపేరు ‘లిండింగు’ అనబడును. 1885 మొదలు 1922 వరకు 3497 మంది ఈ రీతిగా దారుణముగా హత్యచేసిరి. 3497 గురిలో 728 మంది తెల్లవారు, 2769 మంది నీగ్రులు. 3497 గురిలో 64 గురు శ్రీలు, 3438 మంది పురుషులు. అమెరికాలో జరిగిన అమరావృతమున దీదారుణ కృత్యములు మిక్కిలి ప్రబలముగా నుండెను. వార్షియాలో 489 మందిని, మిససిప్పీలో 418 మందిని, టెక్సాసులో 370 మందిని, లోమియానాలో 380 మందిని, అలబామాలో 245 మందిని, ఆర్కాన్సాసులో 224 మందిని, ప్లోరీడాలో 215 మందిని, టెక్సాస్లో 199 మందిని, కంటక్టీలో 171 మందిని, దక్షిణకరోలినాలో 180 మందిని ఈరీతిగా వధించిరి.

ఒక బలశాలినియగు స్త్రీ

ఎవమందుగురు పురుషుల నెదిరించుబలశాలిని ఒక పాశ్చాత్యస్త్రీ (రాగి అల్లరి చేసెనని పోలీసు సా ర్జెంటు లండీ అనునత దామెను అరెస్టుచేయబోగా బ్రాస్సెలో ఎవమందుగురు పోలీసువారై వచ్చినగాని నన్ను కట్టుకొనబాలక పోయిరిని ఆమె చెప్పెను. అంతట లండీ మను మరెయ్యక కనిస్తే బును మరి అర్ధరూసు కలసి బహుకృష్ణముమీద ఆమెను అరెస్టు చేసి కొట్టో పెట్టి తాళము వేసిరి. మరి రెండు మా ములకు ఏదో వెళవెళిరిగి కప్పుకు వివరణగా కొట్టులాని కేగి మామనకి గోజరు బిగింపబడిన ఒకకర్చి విరుగ గట్టు బడియందెను. ఎనిమిది అద్దములు పరిపొయి యుండెను. కేసు విచారణ జరిగినపుడుయారిగిగాపోలీసు సార్జెంటు పాత్యు మిచ్చెను. నాకును నాభర్తకును కొంత వాగ్యారము జడము జరిగినందున నేను మెధలేటెడు స్పిరిట్సు నాలుగుచుక్కలు పుచ్చుకొంటినిని ఆమె చెప్పెను. వద్యపాఠము చేసినందులకు 15 పిల్లింగులు జుర్యువాయుకు కొట్టులో సామానును విరుగ గొట్టిండులకు ఒకసెల వైదును వేయబడెను.

కలకత్తాలో డాక్టరులు

1500 మంది పనిలేకుండ నున్నారు కలకత్తాలో 1500 మంది డాక్టరులకు పనిలేదు. వారు అసమర్థులుగారు. వారు స్వంతవైద్యశాలలను పెట్టుటకు వారికి దబ్బులేదు. ఉద్యోగములు దొరుకుటలేదు. కలకత్తాను ఒకటిపో వుటకు వారికివచ్చులేదు. ఒక వైద్యశాలపెట్టుటకు 1500 రూ పాయలు కావలెను. సెలకు 300 రూపాయలు ఖర్చుచేయవలసి వచ్చును.

13 వ నెల్లూరుమండల మహాసభ

సభాధ్యక్షు లగు శ్రీయ్యుర టంగుటూరు ప్రకాశం పంతు లుగారు 28 వ తేది సాయంత్రం 6 గంటలకు వెంటిగిరి చేరు దురు. పౌరులు వారిని కందర్పించి ఘనమైన స్వాగత మొనగ బ్రాహ్మణులు. 26-9-23 } కటికి నేని - వెంకటరామారావు. మద్రాసు }

వాతావరణ స్థితి

1923-సంవత్సరమున 27-తేది గురువారము

జిల్లా ముఖ్య నగరములు	కె 24 గంటలలో అత్యధికగోచరించు	కె 24 గంటలలో అత్యల్పగోచరించు	కె 24 గంటలలో వర్షము	వీటిని 1-వ తేదినండి వర్షము	వీటిని 1-వ తేదినండి నామమానవర్షము
గోపాలపురం	89.7	79.6	...	17.01	10.88
కోరాపుట్	...	...	...	...	...
విశాఖపట్నము	81.0	79.6	...	7.08	1.78
కాకినాడ	88.8	74.9	0.54	18.01	3.86
మచిలీపట్నము	86.1	75.7	0.01	18.92	4.60
గుంటూరు	...	...	...	...	...
కర్నూలు	91.0	76.4	...	6.87	1.98
బళ్లారి	96.1	72.7	...	4.04	6.88
అనంతపురం	...	...	...	...	...
కడప	95.6	78.9	...	8.21	10.06
నెల్లూరు	94.6	77.1	0.09	10.60	1.02
మద్రాసు	97.8	76.8	0.08	10.12	4.71
కడపూరు	94.1	77.6	...	10.86	4.10
కల్లూరు	...	...	...	...	...
సీలము	95.8	72.8	0.02	14.86	4.60
కొయింబటూరు	90.2	71.6	...	6.70	1.18
తిరుచనాపల్లి	101.0	78.7	...	6.09	4.89
నాగపట్నము	95.7	78.8	...	4.58	5.55
పుదుకోట	...	...	...	...	...
చుళుర	97.5	78.0	0.08	2.25	9.69
పొంబన్	90.1	79.5	...	2.86	0.52
తిరుకల్వేలి	...	...	...	0.90	1.86
తిరుకేంద్రము	88.5	74.0	0.26	56.47	27.90
కొచ్చిన్	85.0	72.5	0.52	109.28	38.95
కాలికట్టు	85.8	75.8	...	122.48	35.59
మంగళూరు	87.1	74.4	...	129.28	28.17
బెంగుళూరు	84.2	64.8	...	15.87	3.18
హాస్సన్	...	...	...	...	...
మెర్కాన	78.4	61.0	0.38	148.57	45.76
శ్రీమారు	...	...	...	...	...
హైదరాబాద్	...	...	...	...	...
కార్వార్	...	...	...	...	...
రత్నగిరి	...	...	...	...	...
హంపాయి	...	...	...	...	...
హోలపూరు	...	...	...	...	...
కొడేకనల్	67.0	52.8	0.08	9.09	18.46
ఉదకమండలము	...	...	...	...	...

సర్కారులు:—కాకినాడలో 0.54 అ గుళముల వాన కురిసెను. మచిలీపట్నములో చినుకులు వడెను. మొత్తముమీద ఆకసము హేమావృతంబైయున్నది. మచిలీపట్నములో ఆర్ద్ర తి ఎక్కువ ఇటలీ పటివేడిమి 5 డిగ్రీలు తక్కువ. కాకినాడ లో 2.5 డిగ్రీలు తక్కువ. రాత్రివేడిమి 3.8 డిగ్రీలు తక్కువ. వర్షావృతం:—చుట్టులంతక శ్రేణి. ఆర్ద్రత అంతటనుకట్కు. బళ్లారిలో పటివేడిమి 5.8 డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రివేడిమి 2 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నాటకము:—నెల్లూరు మద్రాసులలో కొంచెము చినుకులుపడినవి. చుట్టుల ఒక మోస్త్రుగ నన్నచి. కడపూరు లో ఆర్ద్రతతక్కువ. మద్రాసులో పటివేడిమి 4.9 డిగ్రీలు ఎక్కువ. కడపూరులో 3.8 డిగ్రీలు ఎక్కువ. స్థానికపుష్పాను చినుకులు సాగవచ్చును.

ఎస్. ఆర్. సామూయి, నాగపట్నం కాత్తెళ్ళు.

గుడివాడ } కూరొల మాధవరావు,

మేనేజరు, ఆంధ్రప్రదేశ్ కాకా రాయలయము - చెన్నపురి

యోగి సోమ వేంకోజిరావు, గుంటూరు.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు దివ్యమృతము
ప్రతిపాపులతో దొరకును

లోకమయహార కస్తూరిమాత్రలు

పిన్నలు మొదలు వయస్సైన పెద్దవారివరకు సాధారణ వాంఛలన్నిటికీని వాడతగినది.
250-3000 మాత్రలుగల సీసా 1-కి ధర 0-4.0 1 మొదలు 6 సీసాలవరకు రూ 1-4.0
(505) మీ కస్తూరిమాత్రలను కులబద్ధము, జ్వరము, జలుబు మొదలగువ్యాధులకు వాడితిని అమృతమైన
గుణము కలిగినది. ఈ వ్యాధులకు కస్తూరి మాత్రలకంటె మించినదేదియు లేదు. ఎమ్. వి. అప్పారావు, అసి
స్టంట్ సూపరిస్ టెన్ డెంటు వాయల్ పాడు, చిత్రావతిల్లా
(506) నేను మీరందఱుండి తెప్పించిన కస్తూరిమాత్రల మిక్కిలి తృప్తికరముగా ఉపయోగించి జ్వరము, దగ్గు
వడిచును వీటిని తప్పక తిరుగుచు. దయచేసి వరల 12 బుడ్లను పంపజేయవలెను. ఎమ్. రామరావువాయల్,
హైదరాబాద్ నగరీ ఎలిమెంటరీస్కూలు, కారీకాల్.
వృష్ణరాజురసాయనము:—అన్నివిధవ్యాధులకు కలిగినబలహీనముర క్షీణత, అరుచి, కడుపులోమంట, మాత్రవారము
లందు మంట, మాత్రము కడిగా పోతుండుట, అత్యుష్ణము మొదలగు వాటిని తప్పక తుదిర్చి, మంచిరక్తమును, కాంతి, బలము
నిచ్చును. రూ. 2 లు బొవధములు కొనువారికి మా శ్రీ రాములవారి వట్టాభిషేక క్యాంపెండరు ఇనాం
బ్రాంచి, నెం 331, తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు. బ్రాంచిమండి, వి. పీలు పంపబడవు. 594
(3) పాశ్యపు వెంకటాచల పండితులు, శ్రీ శీతారాధువైద్యశాల, మైసూరు.

అమృతాంజనండిపోవారి

సుప్రసిద్ధావధముల జాబితా.

	రూ.	ప.
1. జీర్ణరసాయనము మాత్రలు అజీర్ణమునకు ...	1-4	
2. వజ్రకలికలు ధాతుపుష్టికి ...	1-0	
3. జ్వరహరి బ్యరములకు సీసా 1-కి ...	0-12	
4. అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు ...	0-10	
5. మూలకంకుల తైలము దబ్బి 1-కి ...	0-12	
6. తామరతైలము; తామర, తీటకు ...	0-6	
7. తేలుమందు, తేలుకాటుకు సీసా 1-కి ...	0-8	
8. కలరా మాత్రలు. వాంతిభేదలకు ...	0-8	
9. దంతకూలనారి, పండ్లబోటుకు ...	0-8	
10. కర్ణకూలనారి, చెవిబోటుకు ...	0-0	
11. గజ్జికైలము, గజ్జిచీడలకు దబ్బి 1-కి ...	0-9	
12. కనుకల్లు తైలము, కిరిపగుళ్లకు ...	0-6	
13. కేలకు మందు సీసా 1-కి ...	0-4	
14. కుష్టుకు తైలము, దబ్బి 1-కి ...	0-4	
15. దంతమార్గము, పండ్లుబోటుకు ...	0-4	
16. కుఖిభోగి మాత్రలు ...	1-2	
17. కుఖిభోగి తైలము, పుండ్లకు ...	1-0	
18. కోమహరి కెల్లడుకలు ఊడుటకు ...	0-8	
19. మోహినితైలము వెండ్రుకలు పెరుగుటకు ...	0-12	
కండికేకుల పుస్తకము 1-కి రూ. 1-0-00		
20. చుండుకు నూనె సీసా 1-కి ...	0-6	
21. గ్రహణి మాత్రలు దబ్బి 1-కి ...	0-8	
22. జాలారి మాత్రలు, మలబద్ధము ...	0-8	
బంగారు కేకులపుస్తకము 25 కేకులు గలది 1-కి రూ. 8-0-00		
23. పెప్పురుమెంటునూనె ...	1-4	
24. చందినితైలము సీసా 1-కి ...	2-8	
25. కుసుమారి మాత్రలు, కుసుమవ్యాధులకు ...	1-0	
26. కేకు బ్రావకము సీసా 1-కి ...	1-0	
27. కఫహరి శీతగట్టు దగ్గులకు ...	1-0	
28. కఫహరి చూర్ణము, దగ్గు, ఉబ్బసములకు...దబ్బి 1-కి ...	0-8	
29. కుందరితైలము, ముఖకాంతికి ...	0-8	
30. కిరోజీదన మాత్రలు, తలనొప్పులకు ...	0-8	
31. శ్మేతాంజనము, కంటివ్యాధులకు ...	0-4	
32. జంతునాశహరి, ఎముడికలకు ...	1-0	
33. ఉబ్బసమునకు మందు ...	2-0	
34. వాయువుపోటకు మందు ...	1-0	
35. విరోచనములకు మాత్రలు దబ్బి 1-కి ...	0-8	
36. కస్తూరిమాత్రలు పెద్దవి మంచిది 50-కి ...	0-10	
37. వామకర్పూరము ... సీసా 1-కి ...	0-8	
38. నేపాళీదేశపు కస్తూరి మంచిది ... రూ. 1-కి ...	40-0	
39. కంకపపువ్వు ...	8-0	
40. పచ్చకర్పూరం 1-వ రకం ...	8-8	
41. పచ్చకర్పూరం 2-వ రకం ...	1-0	
42. జున్ను లేక అది పచ్చికావా ...	8-8	

అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు - బొంబాయి.

వెంట్రుకలే అందము? రాలిపోకుండు, జాగ్రత్త!

వెంట్రుకలు దువ్వెనతో ఊడిరాకమునుపే త్వరపడుదు.
ఊడినవెంట్రుకలు మొదలు పెట్టినయెడల వెంట్రుకలుపాడైపోవును.
అంతవరకు రాసీయవద్దు

నేడే
కమినియా నూనెను
వాడుట మొదలు పెట్టుడు

(ఇది రిజిస్టరు చేయబడినది.)

వెంట్రుకల కట్టి రోగమున్నను, కిరో మాండ్ల మున్నను, యిది దివ్యవధము
వెంట్రుకలు చిట్లుట గాని, గరుకుగ గాని యుండదు
మీ వెంట్రుకల వరల యెప్పుటి మెత్తదనమును గల్గి తట్టుకలె నుండి మెర
యు చుండును.

ఈ రోజుననే దీనిని కరీషించి చూడుము

వెంట్రుకలు యెట్లుబద్ధియగునో కనిపెట్టుడు

కమినియా తలనూనెను నిన్ను సర్వోత్కృష్టమైనది జేయును.

కల బుడ్డి 1-కి ఒక రూపాయి. వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.

అన్ని వోట్లలోను ఈ క్రింద తెలుపబడిన ప్రకారము వికయించబడుచున్నది.

మీకు సువాసన ద్రవ్యము, లేక అత్తరు కావలసినపుడు

"ఓటో దిల్ బహారు"కు వ్రాయుడు.

ఇది రిజిస్టరు చేయబడినది. అత్యుత్కృతమైన గుణముగలది.

బొమ్మ బుడ్డి 18 ధర రూ 2-0-0

ద్రాము బుడ్డి 18 ధర రూ 0-12-0

1 ద్రాము బుడ్డి 1-కి ధర రూ 0-8-0

ఇది మందు అమ్మకారంబింకవద్దనున్నది; కరకు అమ్మకారంబున దా కొనుటకు. లేకున్న,

నాలు మేజింట్లు:- ఆంగ్లో యిండియన్ డ్రగ్గు అండు కెమికలు కంపెనీ,

155 జమ్నామజీరు, బొంబాయి.